

Wychowanie techniczne to oferta adresowana do absolwentów szkół średnich, ale i do licencjatów oraz inżynierów

Z prof. dr. hab. Maksymilianem Gajkiem, kierownikiem Zakładu Techniki w IMFiCh rozmawia Krystyna Duda

– Panie Profesorze dobiega końca rekrutacja na studia, czy kierunek *wychowanie techniczne*, w którego tworzenie był Pan zaangażowany znalazł spodziewane zainteresowanie kandydatów?

– Chyba tak, myślę nawet, że wbrew wielu obawom, większe niż spodziewaliśmy się. Do chwili obecnej jest około 70 przyjętych i potwierdzonych podań i około 60 zgłoszeń z drugiej rekrutacji. Co prawda założenia kierownictwa instytutu przewidywały przyjęcie 150 osób na pierwszy rok studiów i choć były one skrojone dość na wyrost, wygląda jednak na to, że do tej granicy się zbliżamy.

– Do kogo adresowana była oferta kształcenia na tym kierunku?

– Przygotowaliśmy ofertę studiów dziennych, zaocznych i uzupełniających, a konkretnie są to pięcioletnie studia magisterskie oraz czteroipółroczne studia inżynierskie dla absolwentów szkół średnich, ale także stworzyliśmy możliwość podjęcia dwuletnich studiów uzupełniających dla absolwentów szkół wyższych legitymujących się tytułem licencjata lub inżyniera.

Siatka studiów podstawowych, pięcioletnich została tak skonstruowana, że do trzeciego roku przebiega kształcenie jednolite, dopiero po trzecim, studenci w zależności od zainteresowań, mogą wybrać dla siebie odpowiednią specjalność.

Znacznie więcej młodych ludzi wybiera studia stacjonarne. Myślę, że ogólna sytuacja w kraju, w tym również finansowa, ale i fakt powstania w ostatnich latach wielu różnych szkół wyższych oferujących młodym ludziom bogaty wachlarz możliwości, spowodowały nieco mniejsze zainteresowanie studiami zaocznymi i uzupełniającymi na tym kierunku niż oczekiwaliśmy. Z moich informacji wynika jednak, że jest to trend ogólnopolski. Gdyby porównać dane z naboru tegorocznego i z roku ubiegłego, nawet na tak atrakcyjne kierunki jak informatyka, łatwo zauważyć znaczący spadek zainteresowań studiami odpłatnymi. To wynika zapewne z sytuacji materialnej.

Wracając jednak do studiów dziennych, uważam, że przygotowaliśmy dla młodych

ludzi bardzo atrakcyjną ofertę, i dodam, chyba trafioną ze specjalnościami w zapotrzebowanie społeczne. Przypomnę – są to *informatyczne systemy zarządzania* oraz *administrowanie energią elektryczną*. Pracujemy w instytucie już nad uruchomieniem kolejnej specjalności, miałaby nią być *inżynieria środowiska pracy*.

– Współtworzył Pan plany studiów dla kierunku, jest Pan autorem pakietu informacyjnego, czym charakteryzować ma się kształcenie na tym kierunku, jakie umiejętności zyska przyszły absolwent?

– Opracowując tzw. sylwetkę absolwenta założyliśmy, że będzie to kształcenie szerokoprofilowe. Uważam, że w dzisiejszych dość trudnych, zwłaszcza na rynku pracy, czasach absolwent musi zostać wyposażony obok niezbędnego zasobu wiadomości podstawowych także w wiedzę o tym jak sprostać różnym trudnym sytuacjom zawodowym. Myślę, że nasze założenia trafnie zilustruje znane powiedzenie, że trzeba umieć być we właściwym miejscu i o właściwej porze. Dlatego proponowane na tym kierunku wykształcenie mieć będzie charakter interdyscyplinarny, na który złoży się kilka bloków przedmiotów, m.in. przedmiotów technicznych, informatycznych, ale również i przedmiotów pedagogicznych. Przyszli absolwenci posiadają winni szeroki zakres wiedzy technicznej związanej z wybraną specjalnością, umiejętności komputerowego wspomaganie prac inżynierskich, posiadać znajomość metodologii badawczej, zarządzania oraz technologii przyjaznych dla środowiska. Plany studiów obejmują grupy przedmiotów ogólnych i społecznych, przedmioty podstawowe, pedagogiczne oraz przedmioty kierunkowe i specjalizujące. Absolwent kierunku *wychowanie techniczne* winien łączyć gruntowną wiedzę np. z me-

chaniki budowy maszyn, technik wytwarzania, nauki o materiałach i ich technologiach z kompleksowym przygotowaniem w zakresie pedagogiki, psychologii, komunikacji społecznej i metodyki nauczania. Wiedza ta poparta winna być umiejętnością komputerowego wspomaganie procesów inżynierskich. Staraliśmy się przy tym, aby tworzone plany studiów nie wchodziły w poletko kierunku już z powodzeniem funkcjonującego jakim jest np. *informatyka*. Tak więc studenci naszego kierunku będą mieć do czynienia z informatyką stosowaną, a przy uzupełnieniach przedmiotowych, o których już mówiliśmy, będą mieli możliwość szybkiej adaptacji do oczekiwań w miejscu pracy. Sądzę, że absolwent tego kierunku wypełni wolny obszar kształcenia pomiędzy istniejącymi specjalistycznymi kierunkami.

– Tworzona jest zdaje się pracownia grafiki komputerowej?

– Rzeczywiście pracujemy nad tym, kilka słów wyjaśnienia dla tych, którzy w naszych poczynaniach upatrywać mogą powie-

Wracając jednak do studiów dziennych, uważam, że przygotowaliśmy dla młodych ludzi bardzo atrakcyjną ofertę, i dodam, chyba trafioną ze specjalnościami w zapotrzebowanie społeczne. Przypomnę – są to *informatyczne systemy zarządzania* oraz *administrowanie energią elektryczną*. Pracujemy w instytucie już nad uruchomieniem kolejnej specjalności, miałaby nią być *inżynieria środowiska pracy*.

lania tego, co na innych wydziałach już jest uprawiane, np. systemy CAD, czy CAM. Określiłbym tamten rodzaj kształcenia jako bardziej specjalistyczny, natomiast kształcenie na *wychowaniu technicznym* w myśl założeń ma mieć charakter szerokoprofilowy, co oznacza mniej pogłębiony kontakt z większą ilością programów (ograniczenia godzinowe). Takie podejście winno umożliwiać nieco szybsze reagowanie absolwenta na potrzeby rynku pracy.

– Czy kandydaci na studia mieli okazję dowiedzieć się, że wybierając *wychowanie techniczne* na Politechnice Opolskiej to w przyszłości szansa nie tyle na zostanie nauczycielem zajęć praktyczno-technicznych w szkole, lecz nowoczesnie i wielostronnie przygotowanym inżynierem?

– No właśnie, tego nie jestem pewien, choć robiliśmy co było w naszej mocy. Wraz z grupą studentów teraz już – mam nadzieję – drugiego roku opracowaliśmy ciekawy pakiet informacyjny. Przy okazji chciałbym przedstawić tych młodych ludzi, którzy oprócz ulotek przygotowali własną prezentację kierunku na płycie CD i osobiście dostarczali ją do szkół średnich dzieląc się przy okazji własnym doświadczeniem. Są to panowie **Marek Uryga, Robert Pieklik, Michał Darowski, Krzysztof Dereń, Tomasz Wojtakowski**.

Należy również podkreślić, iż dotychczasowa nazwa kierunku nieco się zużyła społecznie i wywołuje błędne wyobrażenia. Absolwent postrzegany jest czasami tylko jako nauczyciel zajęć praktyczno-technicznych w szkole, a więc przedmiotu, który po pierwsze już nie istnieje w programach szkolnych, a po drugie jego obecny zamiennik – technika, wymaga obszernej wiedzy – szczególnie informatyki.

Siatka studiów, którą przygotowaliśmy w zespole instytutowym jest – bez fałszywej skromności – dobra i różni się od znanych mi programów studiów funkcjonujących w innych uczelniach. Debatując w różnych zespołach nad sylwetką absolwenta wynikającą ze zmiany nazwy tego kierunku byliśmy przekonani, iż takie przygotowanie absolwenta powinno uczynić go atrakcyjnym na rynku pracy. Zakładany szeroki profil wiedzy, w którą wyposażony zostanie adept, daje możliwość specjalizowania się w bardzo szerokim zakresie. Poza wszystkim kierunek nastawiony jest bardzo praktycznie, a więc daje duże możliwości na znalezienie się w trudnym i zmiennym rynku pracy.

– Tworzenie kierunku wymaga odpowiedniej kadry i bazy, jak przedstawia się ta sprawa?

– Pytanie o bazę materialną wywołuje na mej twarzy bolesny grymas, gdyż stanowi to dość trudny problem i to problem podwójny, bo tworzony zarówno przez finanse jak i brak odpowiedniej substancji materialnej. Rozpoczęliśmy prace nad nowym kierunkiem w dość trudnym okresie, jednak bardzo dobra współpraca z władzami rektorskimi i dziekańskimi Wydziału Elektrotechniki i Automatyki pozwala nam mieć nadzieję na pokonanie piętzących się trudności.

Aktualnie prowadzone są rozmowy na temat ewentualnego wynajmu potrzebnych pomieszczeń na terenie miasta i przyznać muszę, że idzie jak po przysłowiowej grudzie. Wyrażone żale nie znaczą jednak, że nic nie zostało zrobione, wręcz przeciwnie! Musimy nadal konsekwentnie zmierzać do stworzenia odpowiedniej bazy. Trwają prace w powstającej pracowni grafiki komputerowej w budynku przy ul. Ozimskiej. Mamy ambitny zamiar stworzyć pracownię z zapleczem multimedialnym funkcjonującym w całym budynku. Planujemy przesyłanie do sal wykładowych obrazu i dźwięku, pewne zakupy już poczyniliśmy, nadal jednak jest wiele do zrobienia.

Natomiast jeśli chodzi o kadre, sprawa przedstawia się znacznie lepiej, spełniliśmy niezbędne wymogi umożliwiające uruchomienie kierunku studiów, co miało miejsce w ubiegłym roku. Aktualnie rozpisany został konkurs na dwóch pracowników – na stanowisko adiunkta i asystenta, potem planujemy zatrudnić pracownika technicznego. Proces kompletowania odpowiedniej kadry rozłożony jest w czasie, w miarę jak postępować będzie kształcenie na tym kierunku, a więc i nabór na studia.

– W rekrutację na *wychowanie techniczne* zaangażowane były dwie jednostki, WEiA oraz IMFiCh, czy spodziewać należy się, że w przyszłości obecny instytut przekształcony zostanie w kolejny wydział, który już samodzielnie prowadzi będzie rekrutację?

– W zasadzie tak, choć nie jest to jeszcze kwestia przesądzona, gdyż jak wiele spraw, w dużej mierze uzależniona jest także od finansów. W tej chwili rozważana jest koncepcja powołania nowego wydziału, jak również jego nazwy, miałyby to być wydział nauk podstawowych lub przyrodniczo-techniczny. Wniosek jest przygotowywany, w gestii władz uczelni leży podjęcie decyzji o rozpoczęciu procedury. Decyzja

władz opierać będzie się na przesłankach merytoryczno-finansowych, nie bez znaczenia będzie tu ostateczny wynik rekrutacji na ten kierunek studiów.

– Czego spodziewać mogą się 1 października ci, którzy wybrali *wychowanie techniczne*?

– Wobec nowo przyjętych oraz „starych” studentów będziemy starali się wypełnić wszystkie zobowiązania wynikające z programu studiów. Czekają więc ich te same obowiązki, co i pozostałych. To, że coś dopiero się rozwija w żadnym wypadku nie może mieć wpływu na jakość kształcenia.

– Zakres działania nowo tworzonej jednostki obok kształcenia obejmuje także naukę. Jakiego obszaru dotyczyć będą badania naukowe?

– Niedawno w strukturze Instytutu Matematyki Fizyki i Chemii powołany został Zakład Techniki. Zakres tematyki badawczej uprawiany przez tę jednostkę nie wchodzi w tradycyjny obszar zainteresowań całego instytutu. Jako kierownik zakładu zmierzam do skupienia badań w zakresie inżynierii środowiska pracy, jak wspomniana wcześniej, a planowana trzecia specjalność. Jest to dyscyplina jeszcze niezbyt spopularyzowana, choć potrzebna. Charakteryzując ją z grubsza powiedzieć można, że łączy ona zagadnienia technologii z socjologią pracy i materialnym środowiskiem pracy, a więc z całą otoczką towarzyszącą procesowi wytwarzania. Dwa tematy już są w zakładzie aktualnie prowadzone w ramach badań własnych i statutowych, a problematyką tą zajmują się od kilku lat. W miarę powiększania się kadry, o czym już wspominałem, proponował będę swoim współpracownikom kontynuację tej tematyki badawczej. Mamy nawiązaną współpracę w tym zakresie z jednostkami w Opolu, w Zielonej Górze, Poznaniu, Wrocławiu, Koszalinie oraz z Katedrą Ochrony Środowiska Pracy w Moskiewskim Instytucie Technicznym. Wraz z dyrektorem Instytutu, profesorem Szymurą rozważamy możliwość uściślenia i sformalizowania tych kontaktów.

Wiele z omówionych tu zagadnień dopiero zaczynamy realizować, a tempo uzależnione jest od wielu różnych czynników, na które nie zawsze mamy bezpośredni wpływ. Mam nadzieję, że znacząca większość przedstawionych planów w niedługim czasie doczeka się realizacji z pożytkiem dla studentów i całego środowiska akademickiego.

– Dziękuję za rozmowę

Otwierając szesnaste w kadencji 1999–2002 posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej rektor – prof. **Piotr Wach** powitał i przedstawił zaproszonych na obrady gości:

- prof. dra hab. inż. **Ryszarda Knosalę** – rektora PWSZ w Nysie,
 - **Stefana Warzechę** – przewodniczącego Rady Powiatu Opolskiego,
 - **Irenę Łysy-Cichoń** – członka Zarządu Powiatu Opolskiego,
 - dra hab. inż. **Krystiana Ledwonía**, prof. UO
 - mgr **Henryka Dojkę** – dyrektora Zespołu Szkół Ogrodniczych w Prószkowie,
- mgr. inż. **Jerzego Piędziocha** – dyrektora Technikum Leśnego w Tułowicach.

Ponadto rektor poinformował zebranych o zmianie przedstawicieli związków zawodowych w bieżącej kadencji Senatu. NSZZ Solidarność będzie reprezentowała mgr **Krystyna Duda**, a ZNP mgr **Anna Kuczuk**.

Następnie omówił zaplanowany porządek obrad, który został przyjęty jednogłośnie:

- 1) Prezentacja Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie – wystąpienie nowo mianowanego rektora, prof. dr hab. inż. Ryszarda Knosali.
- 2) Sprawy dydaktyczne:
 - uchwalenie nowego kierunku studiów dziennych inżynierskich – *rolnictwo* na Wydziale Mechanicznym,
 - uchwalenie nowego kierunku studiów inżynierskich – *architektura i urbanistyka* na Wydziale Budownictwa,
 - uchwalenie zmian i nowych planów studiów: WB, WEiA, WWFiF, WZ,
 - uchwalenie pensem dydaktycznego na r.a. 2001/2002 oraz ustalenie liczebności grup studenckich.
- 3) Sprawy osobowe:
 - wyrażenie zgody na rozwiązanie umowy o pracę z dr O. Onyszko (WB).
- 4) Uchwalenie planu rzeczowo-finansowego Uczelni na 2001 r.
- 5) Sprawy inwestycyjne – informacja dot. wniosku budowlanego do KBN w sprawie budowy Centrum Badań Wydolnościowych.
- 6) Komunikaty, zapytania i wolne wnioski:
 - informacja o pracach Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych.
- 7) Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu PO w dniu 16 maja br.

Realizując powyższy program obrad rektor powiadomił Senat, że Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10. 04. 2001 r. została powołana, z dniem 1 czerwca br., Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie. Poprosił jej organizatora i pierwszego rektora – prof. R. Knosalę o zabranie głosu i o przedstawienie swojej Uczelni. Licząc na współpracę pomiędzy PO i PWSZ w Nysie złożył gratulacje prof. Knosali oraz życzył powodzenia dla nowej szkoły wyższej, która powstała na Opolszczyźnie. Podkreślił, że uruchomienie nowej uczelni zawodowej z 5 specjalnościami to ogromny sukces.

Następnie rektor PWSZ w Nysie dokonał prezentacji idei założenia i planowanych zamierzeń dotyczących sta-

tutowej działalności Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie.

W dalszej części obrad, w zakresie spraw dydaktycznych Senat Politechniki Opolskiej:

- uchwalił wniosek o utworzenie nowego kierunku studiów dziennych inżynierskich – *rolnictwo*, na Wydziale Mechanicznym od roku akademickiego 2002/2003, a także pozytywnie zaopiniował przedstawiony plan studiów dla tego kierunku,
- uchwalił wniosek o utworzenie nowego kierunku studiów inżynierskich – *architektura i urbanistyka*, na Wydziale Budownictwa od roku akademickiego 2002/2003.

Senat Politechniki Opolskiej pozytywnie zaopiniował:

- zmiany w planach studiów dziennych (mgr i inż.) i zaocznych (inż.), na kierunku *budownictwo*,
- nowe plany studiów dziennych magisterskich na kierunku *budownictwo* dla specjalności:
 - a) *inżynieria materiałów budowlanych i kształtowania środowiska*,
 - b) *inżynieria mostowo – drogowa*,
 - c) *konstrukcje budowlane i inżynierskie*,
- plany studiów dwustopniowych inżynierskich i magisterskich (system „Y”) na studiach dziennych, na kierunku *budownictwo*.
- zmiany w planach studiów magisterskich uzupełniających zaocznych na kierunku *informatyka* dla specjalności:
 - a) sieci komputerowe i systemy baz danych,
 - b) komputerowe wspomaganie projektowania,
- zmiany w planach studiów dziennych magisterskich na kierunku *wychowanie fizyczne*: w siatce podstawowej,
 - a) w specjalności trenersko – instruktorskiej,
 - b) w specjalności: turystyka i rekreacja,
- zmiany planów studiów zaocznych magisterskich na kierunku *wychowanie fizyczne*:
 - a) w siatce podstawowej,
 - b) w specjalności trenersko-instruktorskiej.
- nowe plany studiów magisterskich zaocznych, na kierunku *wychowanie fizyczne*, dla *specjalności turystyka i rekreacja*.
- zmiany w planach studiów dziennych inżynierskich na kierunku *zarządzanie i inżynieria produkcji*,
- nowe plany studiów podyplomowych – *zarządzanie sportem*.

Następnie Senat Politechniki Opolskiej:

1. Uchwalił w roku akademickim 2001/2002 dla pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych wymiary pensem dydaktycznego (w godzinach obliczeniowych):
 - 1) rektor, prorektor, dziekan wydziału, dyrektor instytutu 135 godz.
 - 2) prodziekan, z-ca dyrektora instytutu 165 godz.
 - 3) profesor zwyczajny 165 godz.
 - 4) profesor nadzwyczajny z tytułem naukowym 195 godz.
 - 5) dr hab. na stanowisku profesora nadzwyczajnego 210 godz.

- 6) pozostali pracownicy naukowo-dydaktyczni 210 godz.
 - 7) starsi wykładowcy 300 godz.
 - 8) wykładowcy 360 godz.
 - 9) lektorzy 390 godz.
 - 10) instruktorzy oraz osoby zatrudnione na stanowiskach równorzędnych 420 godz.
2. Pełnomocnikom rektora oraz pełnomocnikom dziekanów wydziału/dyrektora instytutu zalicza się do obciążenia 30 godz. obliczeniowych z tytułu sprawowanej funkcji.
 3. Opiekunom I lat studiów dziennych oraz opiekunom aktywnie działających studenckich kół naukowych zalicza się do obciążenia 30 godz. obliczeniowych. Decyzję w tej sprawie podejmuje rektor na wniosek dziekana.
 4. Za kierowanie pracą dyplomową jednego studenta, pracownikom naukowo-dydaktycznym zalicza się do obciążenia dydaktycznego 12 godz. na studiach dziennych i 8 godz. faktycznych na studiach zaocznych, rozliczonych po wykonaniu pracy.
 5. Zmiany obciążenia dydaktycznego wprowadzone w punkcie 4. stanowią korektę siatek studiów obowiązujących w roku akademickim 2001/2002.
 6. Za sprawowanie opieki naukowej nad jednym studentem studiów indywidualnych, pracownikom naukowo-dydaktycznym zalicza się do obciążenia 15 godz. obliczeniowych.
 7. Opiekunom praktyk pedagogicznych na kierunku wychowanie fizyczne zalicza się do obciążenia 2 godz. obliczeniowe na 1 studenta odbywającego praktykę.

Senat Politechniki Opolskiej ustalił także następujące liczebności grup studenckich:

- 1) Na wszystkich latach i kierunkach studiów, tam gdzie liczba studentów jest wystarczająco duża, liczebność studenckich grup dydaktycznych wynosi:
 - 1) grupy wykładowe – liczebność grupy określa dziekan
 - 2) grupy ćwiczeniowe – 25–35 osób
 - 3) grupy seminaryjne i projektowe (za wyjątkiem seminarium dyplomowego) – 12–18 osób
 - 4) grupy laboratoryjne – 10–15 osób
 - 5) grupy laboratoryjne z języków obcych – 12–18 osób
 - 6) grupy ćwiczeniowe na kierunku *wychowanie fizyczne* z przedmiotów kierunkowych praktycznych (gimnastyka, lekka atletyka, gry zespołowe itp.) – 2–18 osób
 - 7) grupy ćwiczeniowe z przedmiotu *wf* na wszystkich kierunkach studiów za wyjątkiem kierunku *wychowanie fizyczne* – 15–25 osób
 - 8) grupy ćwiczeniowe na kierunku *fizjoterapia* (kliniki, szpitale) – 4–8 osób
- 2) Na wszystkich kierunkach i rodzajach studiów z przedmiotu seminarium dyplomowe ustala się 3 godziny na jednego studenta w semestrze.
- 3) Na kierunkach studiów, których plany studiów przewidują przedmiot pod nazwą *praca przejściowa lub projektowa*, ustala się 3 godziny obliczeniowe na jednego studenta (dyplomanta) z tego przedmiotu.
- 4) Na wszystkich kierunkach i rodzajach studiów, w przypadku, gdy liczba studentów wybierających specjalistyczny tok kształcenia (specjalność, specjalizacja, profil dy-

plomowania) jest mniejsza niż 10, obliczeniową liczbę godzin dla wszystkich przedmiotów objętych tym tokiem studiów oblicza się wg wzoru:

$$1s/10 \times \text{liczba godzin fizycznych}$$

gdzie 1s – liczba studentów wybierających tok studiów.

W uzasadnionych przypadkach dziekan może wystąpić do rektora o zwiększenie liczby studentów w mianowniku wzoru.

- 5) W przypadku, gdy warunki bezpieczeństwa nie zezwalają na prowadzenie zajęć laboratoryjnych w grupie studenckiej liczącej 10 osób, kierownik jednostki za pośrednictwem dziekana może zwrócić się do rektora o powołanie komisji, która określi dopuszczalną liczbę studentów mogących jednocześnie przebywać w pomieszczeniu laboratoryjnym.
- 6) Zmiany obciążeń dydaktycznych wprowadzonych w punkcie 3 stanowią korektę siatek studiów obowiązujących w roku akademickim 2001/2002.

W zakresie spraw finansowych **Senat Politechniki Opolskiej**:

- 1) uchwalił plan rzeczowo-finansowy Uczelni na 2001 r.
- 2) wyraził zgodę na utworzenie własnego funduszu stypendialnego dla sportowców będących studentami Politechniki Opolskiej.

W dalszej części obrad Senatu:

Prorektor ds. nauki – prof. **Jerzy Skubis** poinformował Senat o opracowaniu przez WWFiF i o złożeniu w KBN wniosku budowlanego dotyczącego budowy Centrum Badań Wydolnościowych – hali sportowej z bogatym zapleczem badawczym, którego lokalizację przewidziano na części terenu przyległego do Wydziału Mechanicznego przy ul. Mikołajczyka 5 oraz przedstawił procedury, które należy spełnić.

Dyrektor administracyjny – mgr **Leon Prucnal** powiadomił Senat o:

- podziale środków z puli centralnej i planie ich wykorzystania na remonty i awarie w roku 2001,
- finalizowaniu prac związanych z podłączeniem Internetu w domach studentów przy ul. Mikołajczyka,
- planach zainstalowania, dzięki pomocy TP. S.A., nowoczesnej centrali telefonicznej cyfrowej firmy SIMENS w budynku przy ul. Mikołajczyka 5 i wymianę przestarzałej centrali w budynku przy ul. Ozimskiej 75,
- zapowiedział definitywne uporządkowanie sprawy parkingu dla pracowników przed gmachem WM.

Prorektor ds. nauki – prof. **Grzegorz Gasiak** przedstawił Senatowi stan prac prowadzonych przez Komisję Akredytacyjną Uczelni Technicznych.

Na zakończenie obrad Senat Politechniki Opolskiej zatwierdził protokół z posiedzenia Senatu PO w dniu 16 maja 2001 r., a rektor podziękował członkom Senatu za współpracę w roku akademickim 2000/2001 oraz złożył życzenia i udanego wakacyjnego wypoczynku. Przypomniawszy, że kolejne posiedzenie Senatu PO odbędzie się 26 września 2001 r.

Sekretarz rektora mgr Urszula Mazur

Z KALENDARZA REKTORÓW

■ 20 czerwca br. rektor, prof. **Piotr Wach** przewodniczył posiedzeniu Senatu Politechniki Opolskiej.

■ W dniach 21, 27 i 28 czerwca br. prorektor ds. nauki – prof. **Jerzy Skubis** w Technikum Ogrodniczym w Prószkowie i w Technikum Leśnym w Tułowicach omawiał sprawy organizacyjne związane z planowanym uruchomieniem w naszej uczelni zawodowych studiów na kierunku *rolnictwo*.

■ Od 21 do 24.06. br. na zaproszenie holenderskiego instytutu CHEPS (Center for Higher Policy Studies) prof. P. Wach uczestniczył w międzynarodowym spotkaniu ekspertów ds. szkolnictwa wyższego, które odbyło się w TU Twente.

■ Na zaproszenie Dowódcy Opolskiej Brygady Logistycznej – ppłk. dypl. inż. **Kazimierza Treli** 29 czerwca br. rektor P. Wach i prorektor – J. Skubis wzięli udział w uroczystej akademii z okazji święta 10 OBL zorganizowanej w Filharmonii Opolskiej im. J. Elsnera. Rektor odebrał wyróżnienia - ryngraf z Odznaką Honorową przyznaną Politechnice Opolskiej w dowód uznania za działalność i owocną współpracę z brygadą.

■ W drugim dniu lipca na zaproszenie rektora i Senatu Politechniki Śląskiej rektor P. Wach uczestniczył w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa tej uczelni - prof. **O.C. Zienkiewiczowi**.

■ 11 lipca odbyło się spotkanie rektorów szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych z udziałem ministra edukacji narodowej, w którym uczestniczył rektor P. Wach. Spotkanie poświęcone było problemom szkolnictwa wyższego, a w szczególności wynikającymi z uchwaleniem przez Sejm RP ustawy zmieniającej stan prawny w zakresie szkolnictwa wyższego.

■ Nazajutrz, na zaproszenie rektora Uniwersytetu Śląskiego uczestniczył w spotkaniu z udziałem Prezydenta Rumunii, wraz z delegacją kół nauki i gospodarki tego kraju, poświęconym możliwościom nawiązania nowych kontaktów w zakresie wymiany naukowej.

■ 23 lipca rektor odbył spotkanie z dyrektorem Departamentu Szkolnictwa Wyższego MEN – mgr. **Tadeuszem Popłonkowskim**, którego przedmiotem było omówienie zakresu i stanu prac ekspertów ds. szkolnictwa wyższego w

ramach międzynarodowego programu prowadzonego przez CHEPS (Center for Higher Policy Studies), a także bieżące problemy Uczelni.

■ Prorektor prof. J. Skubis udzielił 7 sierpnia wywiadu dla Radia Opole. Jego tematem była rekrutacja na studia zaoczne w naszej uczelni na rok akademicki 2001/2002.

■ W dniach 13 i 30 sierpnia br. prorektor ds. nauki przebywał w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Wyjazdy te były związane z uzyskaniem zgody resortu na uruchomienie począwszy od roku akademickiego 2002/2003 nowych kierunków kształcenia na Politechnice Opolskiej, a mianowicie: *rekreacja i turystyka, rolnictwo oraz architektura i urbanistyka*.

■ 3 września w Liceum Ogólnokształcącym w Namysłowie odbyła się wojewódzka inauguracja roku szkolnego, w której uczestniczył prorektor ds. studenckich, prof. **Grzegorz Gasiak**.

■ Prorektor ds. organizacyjnych **Zygmunt Kasperski** reprezentował Politechnikę Opolską w uroczystej akademii zorganizowanej z okazji Dnia Energetyka, która odbyła się 7 września br.

■ 19 września br. odbyło się zebranie pełnomocników kierowników jednostek organizacyjnych Uczelni poświęcone aktualnej sytuacji finansowej, któremu przewodniczył prorektor Zygmunt Kasperski.

E. Czaja, A. Drażek, U. Mazur

Zaproszenia

Rektor i Senat Politechniki Opolskiej zaprasza wszystkich studentów i pracowników na uroczystą inaugurację roku akademickiego 2001/2002, która odbędzie się 1 października o godzinie 10.00 w Auli im. Prof. Oswalda Matei przy ul. Katowickiej 48 w gmachu Wydziału Budownictwa.

Zaproszenie na uroczystą mszę św. koncelebrowaną inaugurującą nowy rok akademicki 2001/2002 wystosował do opolskiego środowiska akademickiego, z upoważnienia abp prof. Alfonsa Nossola dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, ks. prof. Helmut Sobeczko. Msza św. odprawiona zostanie w intencji studentów i pracowników wszystkich opolskich uczelni we wtorek, 2 października 2001 r. o godz. 18.00 w kościele akademickim przy ul. Drzymały 1a.

Informacja o realizacji Programu Socrates/Erasmus na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki

W ramach umów partnerskich z uczelniami w Niemczech tj. Fachhochschule Koblenz, Fachhochschule Isny oraz Fachhochschule Stuttgart w ostatnich miesiącach nastąpiła intensyfikacja podstawowych form współpracy określonych w Programie Socrates/Erasmus.:

- w dniach 5–6.03.2001 r. miała miejsce wizyta prof. dr **Joachima Auricha** i prof. dr **Andreas Kurza** na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki, zakończona podpisaniem listu intencyjnego o rozszerzeniu zakresu współpracy między Politechniką Opolską i FH Koblenz,
- następnie: w dniach 23–28.04.2001 w ramach wymiany nauczycieli dr inż. **Andrzej Przytułski** wygłosił w FH Koblenz 8 godzin wykładów w języku niemieckim z elektrotechniki,
- w semestrze zimowym na stypendium Sokratesa przebywali następujący studenci: w FH Stuttgart **Arkadiusz Oman IV INF** (po powrocie obronił pracę dyplomową) oraz w FH Koblenz **Krystyna Mika** oraz **Janusz Błoński**.

Równocześnie prowadzona była akcja informacyjna i rekrutacja studentów na wyjazd na stypendium do uczelni partnerskich w roku akademickim 2001/2002. Zakwalifikowanych zostało 5 studentów, ponieważ nie było chętnych na wyjazd do FH Isny.

Do FH Koblenz wyjadą następujący studenci kierunku *informatyka* z wybranymi przedmiotami wykładowymi w języku niemieckim: **Paweł Cebo**, **Jakub Piątkowski** oraz **Dawid Postępski** – z III roku, natomiast do FH Stuttgart – odpowiednio studenci II r. **Adam Czabak** i **Anna Niesłony**. Wskutek spodziewanych trudności finansowych Uczelni w IV kwartale koordynator uczelniany Programu mgr **J. Fijak** zaproponował zakwalifikowanym studentom przełożenie wyjazdu na semestr letni przy normalnym trybie finansowania stypendium, bądź skredytowanie kosztów wyjazdu i pobytu w miesiącach X–XII 2001 ze środków prywatnych studentów. Studenci wybrali opcję drugą.

W ramach odbytej tzw. wizyty przygotowawczej do FH Trier z udziałem prof. **R. Ulbricha** (WM), dr. **J. Wrzuszczaka** (WEiA) oraz mgr **M. Kani** (WZiIP) zapoznano się ze strukturą tamtejszej uczelni oraz przeprowadzono rozmowy z **Ch. Lexem** z biura międzynarodowego (Akademisches Auslandsamt) oraz prof. **T. Bonartem** z Wydziału Technik Zapotrzenia (Versorgungstechnik). Uzgodniono możliwość wyjazdu na stypendium do tamtejszej uczelni dwóch studentów z Politechniki Opolskiej już w semestrze zimowym 2001/2002. W przyszłym semestrze jeden ze studentów kierunku *informatyka* mógłby studiować na tamtejszym Wydziale Informatyki Stosowanej, jak zapewnił dziekan prof. **F.-N. Rudolf**. Natomiast już w miesiącu październiku br. z wykładami z teorii sterowania i regulacji zapowiedział swój przyjazd prof. **U. Zimmermann**.

W lipcu 2001 r. przeprowadzono wizytę monitoringową pracy studentów Politechniki Opolskiej w uczelni partnerskiej Fachhochschule Stuttgart – Hochschule für Technik, w której uczestniczyli dr inż. **Janusz Wrzuszczak** oraz dr inż. **Andrzej Przytułski**.

W trakcie przeprowadzonych rozmów w uczelnianym biurze ds. współpracy z zagranicą zapoznano się z warunkami zakwaterowania i nauki dla kolejnych studentów w akademikach w Stuttgarcie w semestrze zimowym 20001/2002. Następnie w rozmowie z dziekanem Wydziału Matematyki HfT Stuttgart prof. dr **H. Winterem** oraz prof. dr **Angeliką Kreitmeier** – odpowiedzialną za organizację programu studiów oraz kontakty z zagranicą – wysłuchano informacji o wysokich ocenach (w stosunku do innych studentów obcokrajowców) postępów w nauce, jakie osiągnęli studenci Politechniki Opolskiej, którzy przebywali na semestralnych stypendiach na tamtejszym wydziale tj.: **Arkadiusz Oman WEiA INF**, **Klaudia Gajda WZiIP**, **Łukasz Dzierżanowski WEiA EI**.

Omówiono również warunki odbywania kolejnych stypendiów w semestrze zimowym 2001/2002. Partnerów z FH Stuttgart zapoznano z obowiązującym na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej planem studiów dla kierunku *informatyka* z uwzględnieniem punktów ECTS oraz specyfikacją treści programowych dla przedmiotów realizowanych w ramach studiów dwujęzycznych w kontekście omawiania ogólnej sylwetki absolwenta tego rodzaju studiów.

W uczelni stuttgarckiej na wydziale matematyki dla studentów studiujących w normalnym toku obowiązuje 60-punktowe kryterium rozliczania semestru, stosując zasadę przyznawania 1 punktu za 10 godzin zajęć (czyli 600 godzin w semestrze). Semestr trwa 15 tygodni. Dla studentów stypendystów krótkoterminowych (1-semestralnych) stosuje się obowiązek uzyskania 30 punktów, które w tym przypadku są równoważne z punktami ECTS. W ramach działalności dydaktycznej wydział matematyki oferuje 3-semestralne studia podyplomowe w języku angielskim Software Technology za symboliczną odpłatnością 60 DEM za semestr.

Studia są przewidziane dla studentów legitymujących się wiedzą odpowiadającą ukończonym studiom inżynierskim z informatyki. Drugi semestr nauki może być realizowany również w uczelni partnerskiej za granicą. Trzeci semestr kończy się pisaniem pracy dyplomowej magisterskiej (Master Thesis).

W październiku na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki zapowiedzieli kolejne wykłady i seminaria kolejni profesowie z FH Koblenz.

*Pełnomocnik Dziekana WEiA
ds. Programu Socrates/Erasmus dr inż. Janusz Wrzuszczak*

WADEMEKUM STUDENTA POLITECHNIKI

Biuro rektora Politechniki Opolskiej mieści się przy ul. Mikołajczyka 5, 45-271 Opole

- rektor – prof. dr hab. inż. **Piotr Wach**
- gabinet oraz sekretariat rektora – p. 107 „A” tel./fax 455 67 24, 4556041 wew.127
- prorektor ds. nauki – prof. dr hab. inż. **Jerzy Skubis**
- prorektor ds. studenckich – dr hab. inż. **Grzegorz Gasiak**, prof. PO
- gabinety i sekretariaty prorektorów – p. 105 „A” tel. bezp. 456 94 46 oraz 455 60 41 wew. 154, 155
- prorektor ds. organizacyjnych – dr **Zygmunt Kasperski** – p. 108 „B”, tel wew. 323
- dyrektor administracyjny – mgr **Leon Prucnal**, p. 209 „A” tel./fax 455 60 80 tel. 455 60 41 wew. 190
- kwestor – mgr **Barbara Hetmańska**, p. 209 „A” tel./fax 455 60 80, 455 60 41 wew. 289

Sprawy związane ze stypendiami i zamieszkaniem w domach studenta PO leżą w gestii

Działu Kształcenia

ul. S. Mikołajczyka 5, 45–271 Opole, tel. 456 94 45, 455 60 41 wew. 196, 132

- kierownik działu – mgr **Maria Zielińska** p. 203 „E”.

W dziale tym studenci załatwiają sprawy związane z pomocą materialną (stypendia, zapomogi, przyznanie miejsca w domu studenta). Studenci, którzy starają się o pomoc materialną muszą udokumentować dochody swoich rodzin za rok 2000.

Pomoc materialna dla studentów studiów dziennych

I. Stypendia socjalne

Ta forma pomocy materialnej przyznawana jest osobom, których dochód miesięczny na jedną osobę w rodzinie nie przekracza:

- 400 zł, mieszkających w granicach administracyjnych Opola,
- 450 zł, jeśli są osobami zamieszcowymi.

Stypendium socjalne jest różnicą między dochodem miesięcznym w rodzinie studenta a kwotami wyżej wymienionymi (400 zł i 450 zł). Najniższe stypendium socjalne wynosi 50 zł.

II. Stypendia za wyniki w nauce

Począwszy od III semestru studenci otrzymują stypendium pieniężne za wyniki w nauce. Wysokość tych stypendiów uzależniona jest od tzw. „średniej kierunkowej” i w bieżącym roku akademickim wynosi od 190 zł do 400 zł miesięcznie.

Łączne stypendium socjalne i za wyniki w nauce nie może przekroczyć 750 zł miesięcznie. Stypendia są wypłacane przez 10 miesięcy w roku akademickim.

Studenci, którzy znaleźli się przejściowo w wyjątkowo trudnej sytuacji materialnej raz na semestr mogą ubiegać się o przyznanie zapomogi pieniężnej (do wysokości 350 zł).

Osoby, które nie mają możliwości codziennego dojazdu do uczelni, mogą otrzymać miejsca w domach studenckich. Odpłatność za 1 miejsce zależy od akademika waha się od 190 do 230 zł miesięcznie.

Obiady można zjeść w stołówce, która mieści się obok akademików przy ul. Mikołajczyka. Aby wykupić abonament należy przedstawić legitymację studencką – koszt obiadu – 5 zł.

Istnieje także możliwość kupna obiadów bez abonamentu, ale są one wtedy droższe.

Sprawy dotyczące zamieszkania w domach studenta Politechniki Opolskiej podlegają Kierownikowi Osiedla Akademickiego, pani **Władysławie Świsulskiej**.

Aktualnie Politechnika Opolska ma do zaoferowania swoim studentom ok. 1500 miejsc w pięciu DS-ach. Trzy z nich – Pryzma, Zygzak i Zaścianek znajdujące się na terenie głównego kampusu mają podobny standard, czyli pokoje dwuosobowe z umywalką, toalety, WC i kuchnie są wspólne.

Studenci zamieszkają także w dwóch akademikach poza osiedlem. Jeden to Sokrates, w którym na drugim piętrze przygotowano 90 miejsc studenckich. Na parterze obiektu znajduje się część konferencyjna i hotelowa dla oficjalnych gości rektora i politechniki. Standard tego DS-u jest dość

Wademekum

wysoki, o czym świadczy choćby fakt, że hotel otrzymał jedną gwiazdkę. Lepsze warunki mieszkania mają przełożenie w cenie. Tam opłaty są najwyższe i miesięczna należność przekroczy zapewne 200 zł. Drugi to akademik Archimedes, który znajduje się przy ul. Struga.

Niżej podajemy adresy, telefony i nazwiska kierowników poszczególnych akademików:

- Dom Studenta Zaścianek – ul. Mikołajczyka 6 tel. 455 66 66
- kierownik DS Zaścianek – mgr **Barbara Walkowiak** p. 23 tel. 455 60 41 wew. 249
- Dom Studenta Zygzak – ul. S. Mikołajczyka 10 tel. 455 62 57, 455 60 41 wew. 225,
- kierownik DS Zygzak – **Władysława Świsulska** p. 23 tel. wew. 225
- Dom Studenta Pryzma – ul. Mikołajczyka 14 tel. 455 40 57
- kierownik DS Pryzma – mgr **Danuta Gryf** p.32 tel. 455 60 41 wew. 226
- Dom Studenta Sokrates, – ul. Małopolska 22 Opole 45-301 tel. 457 65 40
- kierownik DS Sokrates **Barbara Klonowska**
- Dom Studenta Archimedes – ul. Struga 16 45-073 Opole, tel. 454 33 52
- kierownik DS Archimedes – mgr **Aleksandra Pustuła-Obłoz**

Samorząd Studencki

ul. S. Mikołajczyka 5, tel. 4556041 wew. 273

Oficjalnym ciałem reprezentującym studencką społeczność jest obierany na dwuletnią kadencję Samorząd Studencki. Przewodniczy mu – **Karina Zawada** studentka V roku *zarządzania i marketingu*. W jego skład wchodzi delegaci studentów do poszczególnych rad wydziałowych, delegaci samorządu do senatu, starostowie wydziałów i instytutów, przedstawiciele rady mieszkańców domów studenckich. Samorząd współuczestniczy w przyznawaniu zapomóg losowych, stypendiów socjalnych oraz miejsc w domach studenta. Wszystkich chętnych do pracy w samorządzie, jego przewodnicząca zaprasza do siedziby znajdującej się przy ul. Mikołajczyka 2 pod klubem studenckim Hydrant.

W środowisku studenckim działają także: Komisja Uczelniana Niezależnego Zrzeszenia Studentów ul. S. Mikołajczyka 2,

- Akademicki Związek Sportowy (AZS),
 - Akademicki Klub Żeglarski (AKŻ)
- oraz wiele studenckich kół naukowych.

UWAGA mieszkańcy akademików!

Studenci mieszkający w akademikach powinni pamiętać, że jest to również ich miejsce pracy i odpoczynku, wobec czego należy stosować się do przepisów porządkowych, z którymi można się zapoznać na tablicy ogłoszeń w każdym DS. W każdym DS działa rada mieszkańców. Wybory do niej odbędą się najprawdopodobniej w listopadzie (dokładny termin zostanie podany do ogólnej wiadomości). Podajemy zasady wyboru rady oraz jej kompetencje:

1. Radę mieszkańców wybiera się w ogólnych wyborach.
2. Z kandydowania do rady wyłączeni są studenci I i IV roku.

3. Czynne prawo wyborcze ma każdy student, mieszkający w DS.
 4. Komisja wyborcza powoływana jest przez radę mieszkańców.
 5. W skład komisji wyborczej nie mogą wchodzić kandydaci do wybieranej rady mieszkańców.
 6. Tryb wyborów ustala komisja wyborcza nie później niż do 15 listopada.
 7. W wyborach musi wziąć udział ponad połowa mieszkańców DS-u, aby wynik wyborów można uznać za prawomocny.
 8. Z chwilą utraty prawa do zamieszkania w DS-ie wygasa kadencja członka rady mieszkańców.
 9. Radę mieszkańców można odwołać na wniosek 2/3 mieszkańców DS-u.
 10. Wszelkie decyzje rady mieszkańców muszą być zatwierdzone ponad połową głosów członków rady.
 11. Ze składu rady mieszkańców mogą być usunięte osoby, naruszające regulamin DS-u.
 12. Powoływanie nowego członka rady następuje w podobny sposób, jak wybór całej rady.
- Decyzję rady mieszkańców – jeżeli jest niezgodna z prawem – może uchylić rektor.

Biblioteka Główna

ul. K. Sosnkowskiego 31 (I piętro) 45-272 Opole, tel. 455 60 41

- dyrektor biblioteki – dr inż. **Elżbieta Czerwińska** sekretariat p. 119 tel. wew. 237
- z-ca dyrektora – mgr **Mirosława Chmielnicka-Szymczak** p. 112 tel. wew. 231.

Oddział Informacji Naukowej – udziela wszelkich porad i informacji bibliotecznych i bibliograficznych we wtorki, środy i piątki w godz. 9.00–15.00, w poniedziałki i czwartki od 9.00–17.00 – tel. wew. 231, p. 112.

Wypożyczalnia BG czynna: od poniedziałku do czwartku w godz. 8.00–17.00, w piątki od 8.00 do 14.30. W soboty zjazdowe (zjazdy studentów studiów zaocznych) w godz. 9.00–13.00.

Czytelnia BG czynna: codziennie oprócz niedziel i świąt w godz. 8.30 – 18.45, w soboty zjazdowe w godz. 9.00–13.00.

Czytelnia Wydziału Mechanicznego – ul. Mikołajczyka 5 p. 112 B czynna: od poniedziałku do czwartku w godz. 8.30–18.00, w piątki od 8.30–14.30, soboty zjazdowe – 9.00–13.00.

Biblioteka Wydziału Budownictwa – ul. Katowicka 48, czynna: od poniedziałku do czwartku w godz. 8.30–17.45, w piątki – 8.30–15.00, w soboty zjazdowe od 9.00–13.00.

Biblioteka Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii ul. Działkowa 4 czynna: poniedziałek–czwartek w godz. 9.00–17.00, piątek w godz. 9.00–15.00, sobota od 10.30–14.30.

Biblioteka Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji – ul. Luboszycka 7, czynna: poniedziałek, czwartek w godz. 10.30–17.00, środa 8.30–12.00, wtorek, piątek 8.30–14.30, sobota 9.00–13.00.

Wydział Budownictwa

ul. Katowicka 48, 45-061 Opole, tel. 456 50 85 – 7
Dziedzinat: tel./fax 456 50 84

- kierownik dziedzinatu – **Janina Skowron** – p. 102
- dziekan – prof. dr hab. inż. **Tadeusz Chmielewski** – p. 101
- prodziekan ds. studenckich – dr inż. **Wiktor Abramek** – p. 102
- prodziekan ds. nauki – prof. dr inż. **Roman Jankowiak** – p. 101
- prodziekan ds. organizacyjnych – dr inż. **Henryk Nowak** – p. 101

Struktura organizacyjna

Na Wydziale funkcjonują następujące jednostki naukowo-dydaktyczne:

- Katedra Fizyki Materiałów, kierownikiem której jest prof. dr hab. inż. **Jan Kubik**,
- Katedra Konstrukcji Budowlanych i Inżynierskich, której kierownikiem jest prof. dr inż. **Roman Jankowiak**,
- Katedra Mechaniki Budowli, kierownikiem której jest prof. zw. dr hab. inż. **Tadeusz Chmielewski**,
- Katedra Podstaw Projektowania Budowlanego, której kierownikiem jest dr hab. inż. **Wojciech Skowroński**, prof. PO
- Katedra Materiałów Budowlanych, której kierownikiem jest dr hab. inż. **Stefania Grzeszczyk**, prof. PO

- Zakład Goetchniki i Geodezji, kierownikiem którego jest dr hab. inż. **Wojciech Anigacz**, prof. PO
- Zakład Konstrukcji Mostowych, kierownik dr hab. inż. **Zbigniew Mańko**, prof. PO.

W roku akademickim 2001/2002 opiekunem I roku studiów dziennych jest pani mgr inż. arch. **Bożena Banek**.

Pierwsze spotkanie studentów rozpoczynających studia dzienne na Wydziale Budownictwa z władzami dziekańskimi odbędzie się dnia 28 września br. o godzinie 9.00 w auli PO na I piętrze – budynek przy ul. Katowickiej 48.

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

45-272 Opole, ul. K. Sosnkowskiego 31 (budynek *Lipsk*), tel./fax 4569447, telefon centrali 455 60 41 wew. dziedzinat 243, 325, tel./fax 4580475. Sekretariat wydziału tel./fax 4569447 wew. 243,213

- dziekan – dr hab. inż. **Ryszard Rojek**, prof. PO –p.312
- prodziekan ds. studenckich – dr hab. inż. **Krystyna Maccek-Kamińska**, prof. PO p.321
- prodziekan ds. nauki – prof. dr hab. inż. **Józef Kędzia** p. 311
- prodziekan ds. organizacyjnych – dr inż. **Karol Grandek** p. 321
- pełnomocnik dziekana ds. finansowych -dr inż. – **Stefan Michalski** p. 311
- pełnomocnik dziekana ds. wymiany studenckiej – dr inż. **Janusz Wrzuszczak**,
- dziedzinat jest czynny w godz. 7.30 do 15.00 (tel. 455 60 41 wew. 216)
- kierownik dziedzinatu – **Wanda Lipnicka**.

Struktura organizacyjna

W skład wydziału wchodzi cztery katedry, które kształcą studentów i prowadzą badania naukowe:

- Katedra Automatyki, Elektroniki i Informatyki – kierownik dr hab. inż. **Ryszard Rojek**, prof. PO (Lipsk, p. 418 tel. wew. 218 sekretariat katedry 217)
- Katedra Automatykacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych – kierownik prof. dr hab. inż. **Piotr Wach** (mieści się na ul. Luboszyckiej 7, I piętro, p.113, tel. 453 84 47)

- Katedra Elektrowni i Systemów Pomiarowych – kierownik prof. dr hab. inż. **Zdzisław Kabza**, “Lipsk”, ul. Sosnkowskiego 31, III piętro, p. 315, tel wew. 215.
- Katedra Elektroenergetyki – kierownik prof. dr hab. inż. **Jerzy Skubis**, “Lipsk”, ul. Sosnkowskiego 31, II piętro, p. 219, tel. wew. 230.

Studenci pierwszych lat studiów odbywają zajęcia w budynkach Politechniki Opolskiej w Opolu przy ulicach:

- Sosnkowskiego 31 i 42,
- Luboszyckiej 7,
- Ozimskiej 75,
- Mikołajczyka 5.

Studenci pierwszych lat we wszystkich sprawach dot. planu zajęć, zakwaterowania, stypendiów, itp. mogą prosić o wyjaśnienia i pomoc swoich opiekunów, którymi są dla kierunku:

- *elektrotechnika* – dr inż. **Barbara Grochowicz**, ul. Luboszycka 7, III p., pokój 320, tel. 453 84 47
- *automatyka i robotyka* – dr inż. **Maria Wrzuszczak**, budynek “Lipsk”, ul. Sosnkowskiego 31, III p., pokój 516, tel. 455 60 41 wew. 209
- *informatyka* – dr inż. **Małgorzata Kaliczyńska**, budynek “Lipsk”, ul. Sosnkowskiego 31, IV p., pokój 419, tel. 455 60 41 wew. 142 oraz dr inż. **Mariusz Gola**, budynek “Lipsk”, ul. Sosnkowskiego 31, IV p., pokój 421, tel. 455 60 41 wew. 331
- *elektronika i telekomunikacja* – dr inż. **Jadwiga Krych**, ul. Luboszycka 7, III p., pokój 314, tel. 453 84 47
- *wychowanie techniczne* – dr **Stanisław Wiejak**, ul. Luboszycka 7, II p., pokój 214, tel. 453 84 47 wew. 325 lub 317.

Tradycyjnie wraz z rozpoczęciem roku akademickiego odbywa się uroczyste spotkanie władz dziekańskich wydziału ze studentami I roku. Odbędzie się ono 2 października br. o godz. 10⁰⁰ i 11⁰⁰ w sali Politechniki Opolskiej przy ul. Sosnkowskiego 42 (budynek Spółdzielni Mieszkaniowej ZWM).

Szkolenie w zakresie BHP oraz przysposobienie biblioteczne dla studentów I roku odbędą się w dniach 28 i 29 września 2001 r. Informacje o terminach tych szkoleń kandydaci otrzymali indywidualnie w lipcu br.

W ramach kierunku *informatyka* na studiach dziennych prowadzi się również kształcenie dla grupy dwujęzycznej (polsko-niemieckiej), dla której wybrane przedmioty oraz prace dyplomowe prowadzone są w języku niemieckim.

Na wydziale prowadzone są również następujące studia podyplomowe:

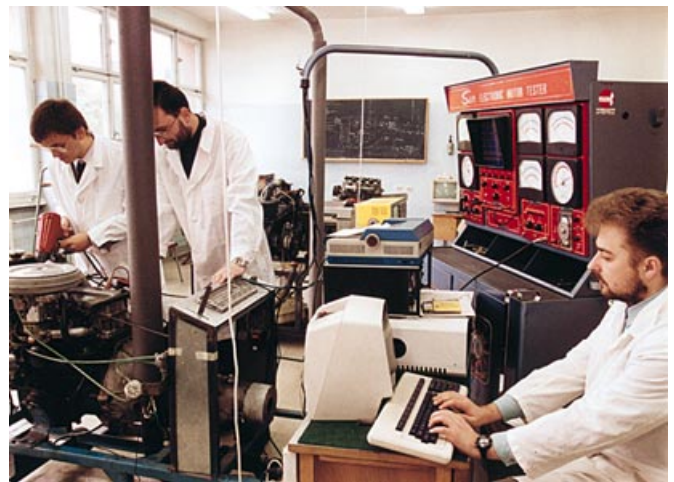
- Informatyka w procesach edukacyjnych (studia podyplomowe dla absolwentów wyższych uczelni z uprawnieniami pedagogicznymi i nauczycieli)
- Systemy baz danych – rozpoczęcie studium
- Eksploatacja komputerowych systemów automatyki i pomiarów w przemyśle,
- Racjonalna eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych w energetyce zawodowej,
- Układy i systemy programowalne automatyki.

Na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki prowadzone jest 4-letnie studium doktoranckie dzienne z zakresu elektrotechniki. Funkcjonuje ono w ramach dziennych studiów doktoranckich przy Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej.

Wydział Mechaniczny

ul. S. Mikołajczyka 5, 45-271, Opole, tel. 455 60 41 w. 175, tel./fax 458 13 82

- dziekan – dr hab. inż. **Stanisław Król**, prof. PO, p. 218 „D”
- prodziekan ds. nauki – dr hab. inż. **Stanisław Witczak**, prof. PO, p. 218 „D”
- prodziekan ds. studenckich – dr hab. inż. **Roman Ulbrich**, prof. PO, p. 13 „A”
- prodziekan ds. organizacyjnych – prof. dr hab. inż. **Jan Składzień**, p.218 “D”
- dziekanat wydziału – kierownik mgr **Wałda Fedczenko**, p. 13 „A”, tel. 253, 315.

Struktura organizacyjna

W skład wydziału wchodzi 5 katedr i 2 zakłady, które kształcą studentów i prowadzą prace naukowo-badawcze.

- Katedra Inżynierii Procesowej – kierownik katedry – prof. dr hab. inż. **Leon Troniewski**, p. 212 „D”
- Katedra Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych – kierownik katedry – dr hab. inż. **Stanisław Król**, prof. PO p. 215 “B”
- Katedra Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn – kierownik katedry – prof. dr hab. inż. **Ewald Macha**, p. 311 “B”
- Katedra Techniki Ciepłej i Aparatury Przemysłowej – kierownik katedry – dr hab. inż. **Bolesław Dobrowolski**, prof. PO, p. 221 „E”
- Katedra Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego i Ochrony Środowiska – kierownik katedry – prof. dr hab. inż. **Jan Składzień**, p. 218 „D”
- Katedra Technologii Maszyn i Automatykacji Produkcji – kierownik zakładu – prof. dr hab. inż. **Wit Grzesik**, p. 108 „E”
- Zakład Samochodów – kierownik zakładu – dr hab. inż. **Wojciech Silka**, prof. PO, p. 110 „D”.

Opiekunami lat pierwszych w tym roku akademickim są:

- na mechanice i budowie maszyn – dr inż. **Włodzimierz Będkowski**
- na inżynierii środowiska – dr Krystyna Słodczyk

Spotkanie studentów lat pierwszych z opiekunami odbędzie się 28 września o godzinie 9.00 w sali B 224 w siedzibie Wydziału Mechanicznego przy ul. Mikołajczyka 5.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

45–144 Opole, ul. Działkowa 4 (obok zajezdni MZK i tzw. "kamionki"), telefon centrali: 455 60 71, 455 60 88, 455 60 89. Dojazd do obiektu autobusami MZK od strony ul. Chabrów liniami 21, D, od strony ul. Budowlanych liniami nr 6, 1, 10.

Dziekanat prowadzi inż. **Maria Trebel**, tel./fax 458 10 45

- dziekan – dr **Józef Wojnar**
- prodziekan ds. nauki – dr hab. **Stanisław Zagórny**, prof. PO
- prodziekan ds. studenckich – dr n. med. **Jan Szczegieliński**
- prodziekan ds. organizacyjnych – mgr **Paweł Czerepok**.

Część zajęć realizowana będzie poza obiektem przy ul. Działkowej. I tak:

- pływanie na basenie w Szkole Podstawowej nr 5 (osiedle ZWM),
- zespołowe gry sportowe i lekka atletyka – w hali "Gwardii" przy ul. Kowalskiej, w hali jednostki wojskowej przy ul. Domańskiego,
- łyżwiarstwo – na Toropolu przy ul. Barlickiego (obok amfiteatru),
- chemia przy ul. Luboszyckiej 7,

Struktura organizacyjna

W skład wydziału wchodzi:

- Katedra Morfologii Funkcjonalnej, którą kieruje dr hab. n. med. **Janusz Kubicki**, prof. PO
- Zakład Klinicznych Podstaw Fizjoterapii, którym kieruje dr n. med. **Jan Szczegieliński**
- Zakład Biologicznych Podstaw Fizjoterapii, którym kieruje dr **Renata Szygła**
- Zakład Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, którym kieruje dr **Józef Wojnar**
- Zakład Pedagogiki i Psychologii, kierowany przez dr hab. **Eleonorę Sapię-Drewniak**, prof. PO
- Zakład Metodyki Wychowania Fizycznego, którym kieruje dr **Stanisław Szczepański**.

Sale gimnastyczne znajdują się przy ul. Luboszyckiej oraz przy ul. Katowickiej 48.

Ponadto WWFIF oraz opolski AZS zapraszają wszystkich studentów, a zwłaszcza pierwszych lat, do udziału w zajęciach sportowych prowadzonych w sekcjach:

- sekcja siatkówki M i K (mężczyzn i kobiet)
 - sekcja koszykówki M i K
 - sekcja piłki ręcznej M
 - sekcja piłki nożnej M
 - sekcja narciarstwa alpejskiego M i K
 - sekcja tenisa stołowego M i K
 - sekcja kulturystyczna M i K
 - sekcje walk wschodu: akaido, iaido, karate, kung-fu
- Zajęcia sekcji odbywać się będą w następujących obiektach sportowych: Hala Gwardii przy ul. Kowalskiej, sale przy ul. Katowickiej i Luboszyckiej.

Opiekunami lat pierwszych w tym roku akademickim są:

- na *wychowaniu fizycznym* – mgr Anna Zielińska,
 - na *fizjoterapii* – dr Karina Słonka
- Spotkanie nowo przyjętych studentów z opiekunami odbędzie się w budynku wydziału przy ul. Działkowej 4 w dniu 28 września o godzinie 11.00.

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

ul. L. Waryńskiego 4, tel. 454 35 33, 453 04 72, tel./fax 453 04 71

- dziekan – dr **Agata Zagórska**
- prodziekan ds. nauki – prof. dr hab. **Robert Rauziński**
- prodziekan ds. studenckich – dr hab. **Ludwik Habuda**, prof. PO
- prodziekan ds. organizacyjnych – dr **Krzysztof Malik**
- kierownik sekretariatu – mgr **Beata Miłkowska**
- kierownik dziekanatu – **Krystyna Kafłowska**, tel. wew. 35

Struktura organizacyjna

W skład Instytutu wchodzi:

- Zakład Nauk Ekonomicznych – kierownik zakładu – dr **Henryk Lewandowski**
- Katedra Prawa i Zarządzania Regionalnego – kierownik katedry – dr hab. **Marian Ciepaj**, prof. PO
- Katedra Nauk o Zarządzaniu – kierownik zakładu – dr hab. **Ludwik Habuda**, prof. PO
- Katedra Ergonomii i Socjologii Zarządzania – kierownik katedry prof. dr hab. **Robert Rauziński**
- Katedra Inżynierii Produkcji – kierownik katedry prof. dr hab. inż. **Ryszard Knosala**

Opiekunami lat pierwszych w tym roku akademickim są:

- na *zarządzaniu i marketingu* – dr Agata Zagórska,
- na *zarządzaniu i inżynierii produkcji* – prof. dr hab. inż. Ryszard Knosala.

Spotkania dla nowo przyjętych studentów odbywać będą się 28 września br. w sali 112 przy ul. Waryńskiego 4 w następujących godzinach:

- Studenci *zarządzania i marketingu*, których nazwiska zaczynają się na litery A – L o godz. 10.00

- Studenci *zarządzania i marketingu*, których nazwiska zaczynają się na litery Ł – Ż o godz. 11.00
 - Studenci *zarządzania i inżynierii produkcji*, których nazwiska zaczynają się na litery A – L o godz. 12.00
 - Studenci *zarządzania i inżynierii produkcji*, których nazwiska zaczynają się na litery Ł – Ż o godz. 13.00
- Szkolenie biblioteczne odbędzie się w Edenie (ul. Luboszycka 3) w sali 101 w godzinach od 11.00 do 15.00

Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii

45-036 Opole, ul. Luboszycka 5, tel. 453 84 47-49 wew. 361, 362

- dyrektor instytutu – prof. dr hab. inż. **Stefan Szymura**
- z-ca dyrektora – dr **Czesław Górecki**
- zastępca dyrektora – dr **Józef Szymczak**.

Struktura organizacyjna

Instytut Mat.-Fiz.-Chem. jest jednostką międzywydziałową, która kształci studentów wszystkich kierunków oraz prowadzi prace naukowo-badawcze.

W skład Instytutu wchodzi 4 zakłady.

- Zakład Matematyki – kierownik zakładu – dr **Zygmunt Kasperski** ul. Luboszycka 3, tel. 453 84 47 – 49. Sekretariat i laboratoria znajdują się przy ul. Luboszyckiej 3 – w „Edenie”, tel. 453 84 47
- Zakład Fizyki – kierownik zakładu – dr **Czesław Górecki**, siedziba przy ul. Ozimskiej 75, tel. 453 66 45 – 46 p. 202–206

- Zakład Chemii – kierownik zakładu – dr **Stanisław Wiejak**, p. 7 przy ul. Luboszyckiej 7, tel. 453 84 47
- Zakład Techniki – kierownik zakładu – dr hab. Maksymilian Gajek, prof. PO, ul. Ozimska 75 tel. 453 66 45-46

Studium Języków Obcych

45-271 Opole, ul. Mikołajczyka 5, tel. 455 60 41 wew. 258
kierownik studium – mgr **Bogusław Kubiak**

Sekretariat mieści się w p. 111 „E” w gmachu głównym.

Studium prowadzi lektoraty dla studentów wszystkich kierunków z języków: angielskiego (język obowiązkowy), francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, włoskiego.

Koła naukowe

Przed wszystkimi zainteresowanymi zgłębianiem tajników nauki stoją otworem studenckie koła naukowe:

- Akton na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii – opiekun mgr **Karina Słonka**.
- Arafin (Analiza-Rachunkowość-Finanse) na WZiIP – opiekun dr **Krzysztof Malik**.
- Ekspert na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji – opiekun prof. **Ryszard Knosala**.
- Biodom na Wydziale Budownictwa – opiekun prof. **Wojciech Skowroński**.
- EkoMatBud na WB – opiekun mgr inż. **Halina Słodzińska**
- Elektrodynamicy – Eledyn na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki – opiekun prof. **Bronisław Tomczuk**.
- inFORMAT – koło informatyków, którym opiekuje się dr inż. **Wł. Stanisławski**.
- Koło SEP – opiekun koła – dr inż. **Ryszard Beniak**.
- Akademickie Stowarzyszenie Ekologiczne “Klub Ekoinżyniera” na Wydziale Mechanicznym – opiekun dr **Krystyna Słodczyk**.
- Enerdzajzer na WM – opiekun prof. **Roman Ulbrich**.
- Klakson na WM – opiekun dr inż. **Wacław Hepner**.
- Skruber na WM – opiekun prof. **Leon Troniewski**.
- Technolog na WM – opiekun dr inż. **Tadeusz Hoszowski**.

W Opolu przy ul. Ozimskiej 46a mieści się Biuro AIE-SEC – prezydent **Magdalena Stasiak**.

* * *

Uzupełnieniem naszego wademekum będzie informacja o działających w mieście duszpasterstwach akademickich. DA przy kościele Przemienienia Pańskiego (na ZWM-ie) zaprasza studentów na cotygodniową mszę św. i wieczorne spotkania do *Cegielni* zawsze w czwartek na godz. 19.30. Studentami opiekuje się ks. **Grzegorz Gasiak**.

Przy kościele Serca Pana Jezusa o.o. Jezuitów (ul. Józefa Czaplaka 1a) znajduje się Jezuicki Ośrodek Formacji i Kultury *Xaverianum*, który zaprasza studentów na spotkania w każdy wtorek i czwartek na mszę św. z konferencją o godz. 20.00 oraz w niedzielę na godz. 9.30 lub 20.00. Posługę duszpasterską sprawują księża jezuici **Piotr Graczykowski** i **Paweł Pasierbek**.

Tok studiów reguluje regulamin, który zostanie przedstawiony studentom I roku na spotkaniu z opiekunami. Jego tekst jest również dostępny w każdym dziekanacie.

Wydział Budownictwa

W pierwszej dekadzie czerwca, (w dniach 5-8) 2001 r. odbyła się w Gdańsku X Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna *Konstrukcje Metalowe*. Jej organizatorami byli: Komitet Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, Komitet Konstrukcji Metalowych przy Zarządzie Głównym PZITB, Mostostal Gdańsk S.A., Politechnika Gdańska, Polska Izba Konstrukcji Stalowych oraz PZITB Oddział w Gdańsku. Konferencja poświęcona została prezentacji najnowszych osiągnięć naukowo-technicznych, w zakresie wszystkich aspektów badań, projektowania i realizacji konstrukcji stalowych, aluminiowych i zespolonych w okresie ostatnich pięciu lat, a wygłoszone referaty podzielone zostały na siedem sesji tematycznych. Na konferencji dyskutowane były m.in. referaty pracowników Zespołu Konstrukcji Metalowych Wydziału Budownictwa PO:

- **R. Jankowiak, J. Żmuda:** *Wpływ cech geometrycznych belek bisymetrycznych na zwiczerzenie.*
- **R. Jankowiak, A. Paprocki:** *Problemy i rozwiązania techniczne przy montażu suwnicy bramowej $Q=450$ t, $L=98,5$ m, $H=71,5$ m w Stoczni Szczecin S.A.*
- **A. Rawska-Skotniczny:** *Określenie współczynników rezerwy plastycznej monosymetrycznych przekrojów poprzecznych belek zginanych.*

Zespół Konstrukcji Metalowych na podwieszonym, jedno-pylonowym moście Sucharskiego w Gdańsku, wykonywanym metodą nawisową bez użycia podpór tymczasowych

Profesor Roman Jankowiak był członkiem Komitetu Organizacyjnego konferencji i przedstawił referat generalny sesji 6 *Realizacje*.

A. Rawska

Asystent w Katedrze Mechaniki Budowli WB, mgr inż. **Marcin Kowalski** wyjechał na 9-miesięczne stypendium Wspólnoty Europejskiej Marie Curie w Centrum Badawczym Wspólnoty Europejskiej ELSA w miejscowości Ispra koło Mediolanu. Pobyt w tym świetnie wyposażonym laboratorium zaliczającym się do jednego z najlepszych w Unii Europejskiej umożliwił poznanie najnowszych technik eksperymentalnych w dynamice konstrukcji. Problematyka badawcza, którą zajmował będzie się mgr Kowalski dotyczy identyfikacji dynamicznej konstrukcji żelbetonowych, a w szczególności badania wpływu zarysowania na charakterystyki dynamiczne ram żelbetonowych. Tematyce tej jest poświęcona przygotowywana przez niego praca doktorska i grant KBN wykonywany pod kierunkiem prof. **Z. Zembatego**.

Z. Zembaty

1 czerwca br. na Wydziale Budownictwa Politechniki Opolskiej odbyło się seminarium Polskiego Towarzystwa Reologii Technicznej. PTRT powołane zostało przed czterema laty. Inicjatorem jego powstania był światowej sławy uczonej prof. dr hab. **Zdzisław Kłembowski**, obecny prezes Towarzystwa. Celem towarzystwa jest propagowanie badań w dziedzinie reologii technicznej oraz osiągnięć tej dyscypliny naukowej i zastosowań w przemyśle i przemysłowych ośrodkach badawczych.

Tradycją Polskiego Towarzystwa Reologii Technicznej jest organizacja corocznych seminariów przez poszczególne ośrodki naukowe i prezentacja ich osiągnięć w zakresie reologii technicznej. W tym roku organizację seminarium powierzono prof. **Stefanii Grzeszczyk**, członkowi założycielowi PTRT.

Sesję naukową seminarium prowadził prof. Z. Kłembowski, a referaty prezentujące dorobek opolskiego środowiska w zakresie reologii przygotowali:

- Dr hab. Stefania Grzeszczyk, prof. PO *Wybrane problemy reologii zawieszin cementowych*
- Prof. dr hab. inż. **Leon Troniewski** *Struktury układów wielofazowych*
- Prof. dr hab. inż. **Jan Kubik** *Termomechanika cieczy lepkosprężystych*
- Dr inż. **Grzegorz Lipowski** *Właściwości reologiczne zaczynów cementowych z dodatkami mineralnymi*

S. Grzeszczyk otwiera seminarium, po lewej przewodniczący PTRT Z. Kłembowski, prorektor J. Skubis, po prawej dziekan T. Chmielewski i uczestnicy

Więści z wydziałów

W seminarium wzięło udział liczne grono profesorów z wielu ośrodków naukowych w kraju. Władze naszej uczelni reprezentował prorektor ds. nauki, prof. **Jerzy Skubis** oraz dziekan WB, prof. **Tadeusz Chmielewski**. Seminarium zakończyło doroczne posiedzenie zarządu Towarzystwa.

Uczestnicy seminarium zwiedzili Muzeum Diecezjalne, tradycyjnie już wysłuchali koncertu w filharmonii polskiej a także zwiedzili polską starówkę.

zebrała J. Czabak

Architektura i urbanistyka na Wydziale Budownictwa

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej zatwierdził uchwałę Senatu Politechniki Opolskiej w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów *architektura i urbanistyka*, na poziomie studiów zawodowych (inżynierskich) od roku akademickiego 2002/2003.

Pismo informujące o tej decyzji nadeszło do rektora w ostatnim dniu sierpnia br.

Oznacza to, iż trwające od dłuższego czasu na Wydziale Budownictwa prace zmierzające do uruchomienia drugiego kierunku studiów dziennych zwieńczone zostały sukcesem. Utworzenie *architektury i urbanistyki* wymagało szeregu działań zmierzających do zapewnienia odpowiedniej kadry, bazy, siatki studiów itp. Możliwość kształcenia w naszej Politechnice architektów i urbanistów wydaje się być atrakcyjną propozycją dla kolejnych roczników młodzieży kończącej edukację w liceach i technicach.

O wszystkich istotnych dla przyszłych studentów architektury i urbanistyki sprawach WU informować będą w kolejnych numerach gazety.

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

Wydział Elektrotechniki i Automatyki aktualnie kształci studentów na pięciu kierunkach: *elektrotechnika* (studia dzienne magisterskie i inżynierskie; studia zaoczne: inżynierskie i magisterskie uzupełniające); *informatyka* (studia dzienne magisterskie i inżynierskie; studia zaoczne: inżynierskie i magisterskie uzupełniające); *automatyka i robotyka* (studia dzienne inżynierskie), *elektronika i telekomunikacja* (studia inżynierskie dzienne i zaoczne), *wychowanie techniczne* (studia dzienne magisterskie; studia zaoczne inżynierskie i magisterskie uzupełniające).

W ramach kierunku *informatyka* na studiach dziennych prowadzi się również kształcenie dla grupy dwujęzycznej (polsko-niemieckiej), dla której wybrane przedmioty oraz prace dyplomowe prowadzone są w języku niemieckim.

Szczegółową ofertę kształcenia na wydziale przedstawiono w tabelicy 1.

Kierunki studiów: *elektrotechnika* oraz *informatyka* posiadają akredytację międzynarodowej organizacji FEANI (Federation Europeenne d'Association Nationales d'Ingenieurs), dzięki czemu absolwenci mają prawo ubiegać się o tytuł zawodowy inżyniera europejskiego – EUR ING. Kierunek *automatyka i robotyka* spełnia aktualnie również te wymagania i władze wydziału ubiegać się będą o wpis do rejestru FEANI.

Na wydziale prowadzone są również następujące studia podyplomowe:

- Informatyka w Procesach Edukacyjnych (studia podyplomowe dla absolwentów wyższych uczelni z uprawnieniami pedagogicznymi i dla nauczycieli) – kolejna edycja studiów rozpocznie się 6.10.2001 r.,
- Techniki Internetowe – rozpoczęcie drugiej edycji studium od 6.10.2001 r.

Poszczególne studia podyplomowe uruchamiane są w zależności od liczby zgłaszających się kandydatów. Ostatnio największym zainteresowaniem cieszy się studium nt. *Informatyka w Procesach Edukacyjnych*, prowadzone rokrocznie od 1993 r. Adresowane jest ono do absolwentów szkół wyższych – nauczycieli i przygotowuje specjalistów do nauczania przedmiotów informatycznych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz specjalistów do realizacji programu internet w każdym gimnazjum. Do chwili obecnej przeprowadzono osiem edycji studiów, kolejne rozpocznie się w październiku 2001 r.

Studium nt. *Techniki Internetowe* wychodzi naprzeciw dużemu zainteresowaniu i zapotrzebowaniu na internet i rozwinięte usługi telekomunikacyjne. Studium adresowane jest do osób używających komputera w pracy codziennej i chcących zapoznać się z zagadnieniami funkcjonowania sieci INTERNET oraz problemami przyłączania np. firmy do sieci. Zdobyta wiedza daje również podstawy do tworzenia oraz eksploatacji serwisów internetowych firmy, a szczególnie udostępniania baz danych w sieci rozległej. Rozpoczecie drugiej edycji studium nastąpi w październiku 2001 r.

Szczegółowe informacje dotyczące studiów prowadzonych na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki udziela dziekanat – tel. 455 60 41 wew. 216, 325.

Charakterystyka kierunków studiów i sylwetek absolwentów

Kierunek studiów ELEKTROTECHNIKA

Od roku akademickiego 2001/2002 obowiązuje na kierunku *elektrotechnika* na studiach dziennych tzw. system studiów szeregowo-równoległy (tj. inżyniersko-magisterskich). Polega on na tym, że w pierwszych sześciu semestrach realizowany będzie program studiów podstawowych dostosowanych poziomem do wymogów studiów inżynierskich wspólnych dla wszystkich studentów. Następnie studenci, którzy chcą uzyskać dyplom inżyniera, wykonują pracę dyplomową w semestrze siódmym. W semestrze tym prowadzone są również wybrane przedmioty specjalnościowe i o charakterze menadżersko-humanistycznym. Studia inżynierskie nie są ukierunkowane na wąską specjalizację zawodową i dlatego nie ma obieralnych specjalności w tej formie kształcenia. Pewną możliwość specjalizacji dają przedmioty specjalnościowe obieralne oraz praca dyplomowa. Natomiast program studiów magisterskich realizowany będzie w cyklu równoległym do studiów inżynierskich w semestrach od siódmego do dziesiątego, który kończy się przygotowaniem i obroną pracy magisterskiej. Proponowany system stwarza studentowi możliwość wyboru rodzaju dyplomu (magisterski lub inżynierski) w szóstym semestrze, kiedy ma on już wystarczające dane do podjęcia właściwej decyzji, potrafi realistycznie ocenić swoje predyspozycje, zna swoją sytuację finansową, plany rodzinne i inne okoliczności warunkujące dalszy przebieg studiów. Dla chętnych chcących uzupełnić wykształcenie inżynierskie do poziomu magisterskiego wydział proponuje w ofercie kształcenia 2-letnie zaoczne magisterskie studia uzupełniające.

Kształcenie na kierunku *elektrotechnika* obejmuje zagadnienia wytwarzania, przesyłania i przetwarzania energii elektrycznej w systemach i urządzeniach elektroenergetycznych, maszynach, transformatorach, napędach elektrycznych i urządzeniach grzejnych. Dużą uwagę poświęca się rozwiązywaniu problemów występujących w procesach racjonalnego użytkowania energii i środowiska oraz prowadzeniu technicznych i ekonomicznych inwestycji, modernizacji i eksploatacji obiektów instalacji przemysłowych, energooszczędnych i jednocześnie przyjaznych środowisku. Bardzo silnie w procesie kształcenia znajdują odbicie metody i techniki komputerowe.

Zwraca się uwagę na to, aby absolwent miał możliwość zapoznania się również z tymi metodami i ich zastosowaniem do automatyzacji procesów przemysłowych oraz wspomagania działalności badawczej i inżynierskiej, nowoczesnymi metodami zarządzania przedsiębiorstwami oraz językami obcymi z uwzględnieniem specyfiki technicznej, handlowej, finansowej oraz prawnej.

W ramach kierunku realizowane są następujące specjalności:

- **automatyka i metrologia elektryczna**, w ramach której prowadzone są następujące profile dyplomowania: automatyzacja procesów przemysłowych; projektowanie i eksploatacja urządzeń i układów automatyki oraz elektroniki; układy programowalne automatyki; mikroprocesorowe regulatory wielofunkcyjne i systemy wizualizacji; sieci i systemy komputerowe w automatyce; zautomatyzowane systemy pomiarowe i monitoringowe,
- **automatyzacja i diagnostyka układów elektromechanicznych** - profile dyplomowania: energoelektroniczne układy przetwarzania; dynamika i diagnostyka maszyn elektrycznych i zespołów maszynowych; sterowanie napędami przekształtnikowymi; zautomatyzowane układy napędowe manipulatorów i robotów,
- **elektroenergetyka** obejmująca problematykę elektroenergetyki przemysłowej oraz elektrowni. Prowadzi się następujące profile dyplomowania: elektroenergetyczna automatyka zabezpieczenio-

- wa; eksploatacja systemów elektroenergetycznych; sieci i systemy elektroenergetyczne; diagnostyka układów izolacyjnych,
- **systemy telekomunikacyjne**, w ramach której przygotowuje się specjalistów w zakresie projektowania, konstruowania i eksploatacji urządzeń i systemów telekomunikacyjnych. Tematyka specjalności obejmuje zagadnienia: sieci telekomunikacyjnych; teletransmisji; telekomutacji; teleinformatyki; radiokomunikacji oraz przesyłania informacji,
- **audyt energetyczny, ekologiczny i finansowy** obejmuje kompleksowo zagadnienia racjonalnego wytwarzania, przetwarzania i użytkowania energii. Podstawą do prowadzenia analiz są takie przedmioty jak: inżynieria finansowa, rynek energii, zintegrowane systemy zarządzania, eksploatacja urządzeń elektrycznych, ciepłych, klimatyzacyjnych i wentylacyjnych. W ramach projektów prowadzone są audyty środowiskowe wg ISO 14 000, audyty energetyczne wg ustawy termo modernizacyjnej oraz audyty jakościowe wg ISO 9 000.

Tabela 1. Oferta kształcenia na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej w roku akademickim 2001/2002

Kierunek: ELEKTROTECHNIKA	
Specjalności	Rodzaje studiów
☐ automatyka i metrologia elektryczna, ☐ automatyzacja i diagnostyka układów elektromechanicznych, ☐ elektroenergetyka, ☐ audyt energetyczny i finansowy, ☐ ogólnoelektryczna (na kursie inżynierskim)	Studia prowadzone systemem szeregowo-równoległym inżyniersko-magisterskim: 5-letnie magisterskie i 3,5-letnie inżynierskie dzienne
☐ automatyka i metrologia elektryczna, ☐ automatyzacja i diagnostyka układów elektromechanicznych, ☐ elektroenergetyka,	4,5-letnie inżynierskie zaoczne
☐ automatyka i metrologia elektryczna, ☐ automatyzacja i diagnostyka układów elektromechanicznych, ☐ elektroenergetyka, ☐ systemy telekomunikacyjne,	2-letnie zaoczne magisterskie uzupełniające
Kierunek: INFORMATYKA	
☐ sieci komputerowe i systemy baz danych, ☐ komputerowe wspomaganie projektowania, ☐ informatyka w elektroenergetyce, ☐ informatyka w technice i zarządzaniu,	studia prowadzone systemem szeregowo-równoległym inżyniersko-magisterskim: 5-letnie magisterskie i 3,5-letnie inżynierskie dzienne
☐ sieci komputerowe i systemy baz danych, ☐ informatyka w technice i zarządzaniu,	4,5-letnie inżynierskie zaoczne
☐ sieci komputerowe i systemy baz danych, ☐ komputerowe wspomaganie projektowania,	2-letnie zaoczne magisterskie uzupełniające
Kierunek: AUTOMATYKA I ROBOTYKA	
☐ systemy automatyki, ☐ systemy sterowania manipulatorów i robotów, ☐ systemy pomiarowe, ☐ komputerowe systemy w sterowaniu i zarządzaniu	3,5-letnie inżynierskie dzienne
Kierunek: ELEKTRONIKA I TELEKOMUNIKACJA	
☐ aparatura elektroniczna, ☐ energoelektronika, ☐ elektroniczne systemy pomiarowe	3,5-letnie inżynierskie dzienne
☐ aparatura elektroniczna, ☐ energoelektronika, ☐ elektroniczne systemy pomiarowe	4,5-letnie inżynierskie zaoczne
Kierunek: WYCHOWANIE TECHNICZNE	
☐ informatyczne systemy zarządzania, ☐ administrowanie energią elektryczną,	5-letnie magisterskie dzienne, 4,5-letnie inżynierskie zaoczne, 2-letnie zaoczne magisterskie uzupełniające
STUDIA PODYPLOMOWE	
Informatyka w procesach edukacyjnych*	Zaoczne 2-semestralne
Techniki internetowe**	

* Oferta dla absolwentów uniwersytetów, wyższych szkół pedagogicznych i nauczycieli. Przygotowuje ono specjalistów do nauczania przedmiotów informatycznych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz specjalistów do realizacji programu *Internet w każdej gminie*.

** Adresowane do osób używających komputera w pracy codziennej, chcących zapoznać się z zagadnieniami funkcjonowania sieci INTERNET oraz problemami przyłączenia np. firmy do sieci.

Kierunek studiów INFORMATYKA

Na kierunku *informatyka* od roku akademickiego 2001/2002 obowiązuje na studiach dziennych system studiów szeregowo-równoległy o strukturze identycznej jak na kierunku *elektrotechnika*.

Kształcenie na tym kierunku umożliwia nabywanie ogólnej wiedzy z zakresu informatyki, poznania zasad funkcjonowania sprzętu komputerowego i oprogramowania, a także projektowania systemów informatycznych i baz danych. Studenci poznają przy tym środowisko wielu systemów operacyjnych, zdobywają również umiejętności posługiwania się językami programowania wysokiego poziomu i poziomu maszynowego. Zapoznają się również z środowiskiem programowym systemu wielodostępnego oraz komputerem osobistym, programowaniem współbieżnym, a także sposobami tworzenia oprogramowania elementów systemu mikrokomputerowego umożliwiającą współpracę mikrokomputera z urządzeniami zewnętrznymi i sterowania procesami przemysłowymi. Nabywają również wiedzę z zakresu konfigurowania systemów cyfrowych wieloprocesorowych i sieci komputerowych, diagnostyki i eksploatacji systemów komputerowych oraz bezpieczeństwa i prawa komputerowego.

Specjalność: **sieci i systemy baz danych** przygotowuje inżynierów informatyków specjalistów do tworzenia systemów komputerowych oraz różnych konfiguracji sieci komputerowych z uwzględnieniem sieci przemysłowych, projektowania systemów baz danych i tworzenia oprogramowania opartego na różnorodnych systemach zarządzania bazami danych. W programie specjalności znajduje znaczące odbicie problematyka komputerowych systemów rozproszonych, co stanowi obecnie ważny kierunek zastosowań informatyki oraz technologii internetowych odrywających istotną rolę zarówno w funkcjonowaniu przedsiębiorstw, jak i administracji państwowej oraz samorządowej.

Specjalność: **komputerowe wspomaganie projektowania** przygotowuje absolwentów w zakresie weryfikacji topologicznej i kompletności dokumentacji projektowej, monitorowania procesu projektowania i realizacji inwestycji, integracji z zasobami bazodanymi oraz schematami technologicznymi, opracowywania modeli przestrzennych w nowoczesnym zarządzaniu obiektami w zakresie ich eksploatacji i modernizacji. Absolwenci nabywają również umiejętności modelowania w przestrzeni 3D oraz wiedzę dotyczącą zintegrowanych komputerowych systemów zarządzania.

Absolwenci specjalności **informatyka w technice i zarządzaniu** w trakcie studiów opanowują zagadnienia związane z modelowaniem matematycznym i symulacją komputerową układów technicznych oraz ich identyfikacją i sterowaniem przy użyciu techniki cyfrowej i metod sztucznej inteligencji. W zakres studiów wchodzi także znajomość profesjonalnego oprogramowania w tej dziedzinie i wykorzystania specjalizowanych procesorów. Drugi obszar objęty programem specjalności dotyczy metod, oprogramowania i narzędzi informatycznych stosowanych w zarządzaniu przedsiębiorstwami i instytucjami publicznymi.

Specjalność **informatyka w elektroenergetyce** obejmuje problematykę zastosowań metod i technik komputerowych do rozwiązywania różnych zadań w elektroenergetyce. W szczególności zwraca się uwagę na zastosowania środków informatyki do tworzenia zautomatyzowanych systemów zabezpieczeń elektroenergetycznych oraz systemów pomiarowych i sterowania stosowanych w elektroenergetyce.

W ramach kierunku *informatyka* na studiach dziennych prowadzi się również kształcenie dla grupy dwujęzycznej (polsko-niemieckiej), dla której wybrane przedmioty oraz prace dyplomowe prowadzone są w języku niemieckim.

Zajęcia prowadzone w języku niemieckim są obowiązkowe dla studentów, którzy zostali przyjęci na studia dwujęzyczne, przy czym mają oni możliwość zaliczania tych przedmiotów ewentualnie w języku polskim.

Absolwenci kierunku *informatyka* są przygotowani do podjęcia pracy wszędzie tam, gdzie są projektowane, produkowane, eksploatowane, bądź dystrybuowane narzędzia i systemy informatyczne.

Mają oni umiejętności projektowania systemów komputerowych o różnej konfiguracji, tworzenia rozwiązań opartych na sieciach komputerowych lokalnych, rozległych i przemysłowych oraz tworzenia aplikacji korzystających z baz danych w różnych środowiskach i systemach operacyjnych. Absolwenci tego kierunku mogą również podjąć pracę w firmach konsultingowych nadzorujących procesy inwestycyjne i modernizacyjne różnorodnych obiektów przemysłowych, a także zajmujące się zintegrowanymi systemami zarządzania przedsiębiorstwem. Absolwenci są przygotowani również do podjęcia własnej działalności gospodarczej.

Kierunek studiów AUTOMATYKA I ROBOTYKA

Na kierunku tym prowadzonym w systemie dziennym inżynierskim studenci są kształceni w zakresie metod i technik sterowania. Absolwenci są przygotowani do projektowania i eksploatacji układów i systemów sterowania zarówno dla pojedynczych procesów, jak i dla całych ciągów technologicznych i to zarówno w sferze wytwarzania, jak i w sferze obsługi i zarządzania.

Kształcenie na kierunku *automatyka i robotyka* pozwala absolwentom na opanowanie obszernego zasobu wiedzy z zakresu przedmiotów kierunkowych ogólnotechnicznych, jak elektrotechnika, elektronika, energoelektronika, technika cyfrowa i mikroprocesorowa, układy elektromechaniczne, automatyka, metrologia oraz informatyka.

W ramach przedmiotów specjalnościowych kierunku przekazywana jest wiedza w zakresie układów automatyki, regulacji ciągłej, dyskretnych układów automatyki, procesów wytwórczych i obsługi, systemów komputerowego sterowania procesami produkcyjnymi oraz systemami obsługi z szerokim wykorzystaniem metod inteligentnego sterowania. Przekazywana jest także wiedza w zakresie projektowania systemów informatycznych, tworzenia baz danych, sieci komputerowych i oprogramowania systemów komputerowych. Oferowany jest również bogaty zestaw wiadomości specjalistycznych związanych z manipulatorami i robotami przemysłowymi a także z systemami sensorycznymi (m.in. wizyjnymi) robotów.

Absolwenci w zależności od wybranej specjalności przygotowani są do rozwiązywania zagadnień dotyczących projektowania i eksploatacji nowoczesnych systemów automatyki: zautomatyzowanych układów napędowych z zastosowaniem manipulatorów i robotów w różnych dziedzinach życia, zautomatyzowanych systemów pomiarowych i monitoringowych wykorzystujących metody i techniki komputerowe oraz tworzenia i rozwijania specjalistycznego oprogramowania m.in. dla potrzeb sterowania procesami produkcyjnymi i zarządzania przedsiębiorstwem.

Absolwenci kierunku *automatyka i robotyka* mogą być zatrudnieni m.in. jako:

- projektanci układów i systemów sterowania bazujących na technice mikroprocesorowej i komputerowej dla procesów i ciągów technologicznych w różnych gałęziach przemysłu i działach gospodarki,
- specjaliści eksploatacji układów i systemów sterowania, systemów pomiarowych oraz systemów informatycznych w różnych działach gospodarki,
- informatycy w różnych instytucjach państwowych i samorządowych oraz firmach,

a także w komórkach automatyki i pomiarów oraz działach elektrycznych energetycznych zakładów i firm, w kontrolingu w zakładach przemysłowych różnych branż, w ośrodkach badawczo-rozwojowych i placówkach naukowych.

Kierunek studiów ELEKTRONIKA I TELEKOMUNIKACJA

Kształcenie na tym kierunku prowadzone jest w systemie inżynierskim na studiach dziennych i zaocznych. Absolwenci kierunku otrzymują gruntowne przygotowanie teoretyczne i praktyczne w obranej specjalności oraz pogłębioną wiedzę w zakresie dyscyplin pod-

stawowych dla kierunku, jak: matematyka, fizyka, teoria obwodów, teoria sygnałów, metrologia elektryczna i elektroniczna, podstawy użytkowania i programowania komputerów, sieci telekomunikacyjne, elementy i układy elektroniczne, technika cyfrowa i mikroprocesorowa, podstawy automatyki, badania operacyjne, języki programowania, systemy operacyjne, grafika inżynierska, organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem.

W ramach specjalności **aparatura elektroniczna** student wzbogaca wiedzę nabytą w czasie studium ogólnego, wspólnego dla kierunku, zaznajamiając się z wiedzą w zakresie: mikroelektroniki, techniki mikrofalowej, techniki sensorowej, materiałów i elementów elektrodynamiki falowej, komputerowych metod analizy i projektowania układów elektronicznych, automatyki, cyfrowego przetwarzania sygnałów, optoelektroniki, miernictwa elektronicznego, układów i systemów radioelektronicznych, systemów cyfrowych w aparaturze, projektowania układów programowalnych. Następuje również poszerzenie wiedzy z informatyki, systemów operacyjnych (UNIX i narzędzia sieciowe pod UNIX-em), cyfrowych sieci z integracją.

Absolwenci tej specjalności są poszukiwani na rynku ze względu na ich dobre przygotowanie w zakresie szeroko rozumianych systemów elektronicznych oraz inżynierii komputerowej – posiadają umiejętności w zakresie softwaru i hardware'u.

W ramach specjalności **energoelektronika** studenci poznają działanie elementów energoelektronicznych najnowszych generacji, projektowanie, konstrukcję i zabezpieczenie układów energoelektronicznych i ich zastosowania w przemyśle i urządzeniach powszechnego użytku. Szczególną uwagę poświęca się zastosowaniom przekształtników energoelektronicznych w nowoczesnych układach napędowych, serwo mechanizmach i systemach robotycznych. Program specjalności obejmuje także zagadnienia sterowania cyfrowego układów przekształtnikowych i symulacji komputerowej systemów z elektronicznymi elementami o dużej mocy.

W ramach specjalności **elektroniczne systemy pomiarowe**, po przyswojeniu wiedzy podstawowej dla kierunku, istnieje możliwość rozszerzenia wiadomości w zakresie: przetworników i układów pomiarowych, systemów mikroprocesorowych, systemów sensorycznych oraz inteligentnych systemów obliczeniowych. Absolwent po ukończeniu specjalności będzie specjalistą o profilu projektowo-programistycznym, posiadającym dobrą znajomość standardów i techniki mikroprocesorowej oraz umiejętność tworzenia zautomatyzowanych systemów pomiarowych. Jest przygotowany do programowania, uruchamiania i eksploataowania mikroprocesorowych i mikrokomputerowych systemów pomiarowych na obiektach i procesach o różnej naturze fizycznej i różnym stopniu złożoności.

Absolwenci tej specjalności będą przygotowani do samodzielnej pracy w ośrodkach badawczych i rozwojowych, różnych gałęziach przemysłu elektronicznego i telekomunikacyjnego, przy eksploatacji komputerowych sieci transmisyjnych, jako lokalni operatorzy i konserwatorzy wszelkich systemów komunikacyjnych.

W najbliższym czasie przewiduje się uruchomienie na kierunku **elektronika i telekomunikacja** specjalności **systemy telekomunikacyjne**.

Kierunek studiów WYCHOWANIE TECHNICZNE

Absolwenci studiów magisterskich *wychowanie techniczne*, obok wiadomości z przedmiotów podstawowych (matematyka, fizyka, elektrotechnika), posiadają gruntowną wiedzę teoretyczną i praktyczną z przedmiotów decydujących o postępie technicznym, takich jak elektronika, automatyka i robotyka, inżynieria materiałowa oraz, w szerokim zakresie, informatyka. Będą przygotowani do prowadzenia, w szkołach podstawowych i średnich, zajęć w tym zakresie, z wykorzystaniem metod i technik współczesnej informatyki (bazy danych, sieci informatyczne, sieć Internet, poczta elektroniczna itp.) oraz do zaprojektowania pracowni komputerowej, opracowania własnych komputerowych programów dydaktycznych oraz wdrażania istniejących. Nabędą umiejętności uruchamiania komputerowo wspo-

maganych stanowisk dydaktycznych i laboratoryjnych, a także wspomagania zarządzania szkoły z wykorzystaniem metod i technik informatycznych.

W zakresie wiedzy merytorycznej absolwenci tego kierunku uzyskają dobre przygotowanie teoretyczne z podstawowych przedmiotów nauczania, charakterystycznych dla specjalności umożliwiających nauczanie tych przedmiotów w szkole zawodowej.

W ramach kierunku *wychowanie techniczne* prowadzone są dwie specjalności:

- informatyczne systemy zarządzania,
- administrowanie (zarządzanie) energią elektryczną.

Absolwenci pierwszej specjalności uzyskują rozszerzoną wiedzę o systemach informatycznych i ich praktycznym wykorzystaniu w różnych dziedzinach (np. w administracji, finansach). Natomiast absolwenci drugiej specjalności będą dodatkowo przygotowani do podjęcia pracy w sektorach związanych z użytkowaniem energii elektrycznej i administrowaniem tą energią.

Absolwenci kierunku mogą znaleźć zatrudnienie zarówno w szkołach, jako nauczyciele przedmiotów technicznych i informatycznych, jak również przedmiotów zawodowych w zakresie szkolnictwa podstawowego i średniego. Mogą również pracować w branży komputerowej i materiałowej.

* * *

■ W dniach 28-31 sierpnia br. pracownicy WEiA – profesorowie **Krzysztof Latawiec** i **Ryszard Rojek** oraz dr **Ryszard Beniak** uczestniczyli w prestiżowej Międzynarodowej Konferencji 7th IEEE International Conference on Methods and Models in Automation and Robotics Konferencja miała miejsce w Międzyzdrojach, jej organizatorem był Instytut Automatyki Przemysłowej Politechniki Szczecińskiej. Natomiast sponsorami naukowymi byli: Komitet Automatyki i Robotyki, Komitet Metrologii i Aparatury Pomiarowej Polskiej Akademii Nauk oraz Towarzystwo Robotics and Automation Society – wchodzące w skład międzynarodowej organizacji naukowo-technicznej Institute of Electronic and Electrical Engineers (IEEE).

Podobnie, jak poprzednie konferencje tegoroczna cieszyła się sporym zainteresowaniem naukowców i praktyków polskich i zagranicznych. Na konferencję zgłoszono ogółem 210 referatów tzw. regularnych (około 45% z nich pochodziło z zagranicy), 5 referatów plenarnych oraz 25 referatów w ramach dwóch sesji zapraszanych. Referaty plenarne wygłosili profesorowie: Mike Grimble (Wielka Brytania), Edoardo Mosca (Włochy), Shinichi Yuta (Japonia), Stuart Bennett (W. Brytania) i Krzysztof Kozłowski (Polska). Pracownicy naszego wydziału wygłosili następujące referaty:

- **K. Latawiec, A. Korytowski, S. Bańka**: *General Equivalence Results on Maximum-Accuracy and Maximum-Speed Controls for LTI MIMO Discrete-Time Systems*,
- **K. Latawiec, A. Korytowski, R. Rojek**: *Control Zeros and Perfect Regulation/Filtering for LTI MIMO Discrete-Time Systems*,
- **R. Beniak, P. Wach, P. Wosik**: *Induction Motor Drives for Industrial Manipulators-Application of Direct Torque Control*,
- **K. Latawiec, G.H.C. Oliveira** (Brazylia): *Methodology for Identification and Control of Non-Linear Systems Using Laguerre_Volterra Models*.

Prof. K. Latawiec prowadził sesję dotyczącą problematyki identyfikacji.

Następna – 8th IEEE International Conference on Methods and Models in Automation and Robotics odbędzie się w Szczecinie w dniach 2-5 września 2002 r.

■ W dniu 4 września br. na WEiA odbyło się seminarium dotyczące systemów sterowania i identyfikacji. Uczestniczyli w nim prof. **Tadayoshi Furuya** (Japonia) i prof. **Gustavo H.C. Oliveira** (Brazylia). Wygłosili oni następujące referaty:

- Prof. Tadayoshi FURUYA, Kitakyushu College of Technology, Kitakyushu, Japan: *System Identification for Chemical Proces-*

ses in the Plants: Ill-Conditioned Cases oraz: *Bilateral Master-Slave Arm Control by Force Sensed Grips and Robot Development Project for Security Patrol*,

- Prof. Gustavo H.C. OLIVEIRA, *Pontificia Universidade Catholica do Parana, Curitiba, Brasil*: „*Selected Topics in Advanced OBF Modeling and Predictive Control*”.

Od dwóch lat wydział nawiązał kontakt naukowy z Laboratorium Automatyki i Systemów Uniwersytetu w Curitiba (Brazylia), który zaowocował wspólnymi referatami z pracownikami Katedry Automatyki, Elektroniki i Informatyki na konferencjach IFAC Workshop on Linear Time Delay Systems w Anconie (Włochy, 2000 r.) i Int. Symposium on Methods and Models in Automation and Robotics – MMAR (Międzyzdroje, 1999, 2000, 2001 r.). Wymieniona katedra wspólnie z prof. G. Oliveira przygotowuje projekt badawczy nt. *Prototypowanie regulatorów adaptacyjnych opartych na ortogonalnych funkcjach bazowych z wykorzystaniem przybornika czasu rzeczywistego pakietu MATLAB/SIMULINK* do realizacji w ramach umowy o współpracy między państwowej pomiędzy Polską i Brazylią.

Oprac. J. Ukarma

Z działalności koła naukowego ELEDYN

Koło elektrodynamików ELEDYN działające na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki, oprócz bieżących spotkań uczestniczy w cyklicznie organizowanym Międzynarodowym Sympozjum Naukowym Studentów i Młodych Pracowników Nauki w Zielonej Górze. Również w tym roku członkowie Koła zaprezentowali dwa artykuły: *Obliczenia pola magnetycznego magnesów trwałych z wykorzystaniem metody elementów skończonych (MES) i weryfikacja pomiarowa oraz Analiza parametrów całkowych pola elektromagnetycznego z ruchomą zworą*, które wygłosili autorzy **A. Waindok** i **J. Zimon**. Dodatkowym sukcesem Koła jest wyróżnienie jakie otrzymał jeden z artykułów w konkursie na najlepszy referat studencki.

W ubiegłym roku działalność Koła dotyczyła:

- tworzenia stron internetowych oraz zapoznania się z nowoczesnymi narzędziami stosowanymi w tym celu,
- stworzenia na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki Studenckiego Koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich SEP,
- zorganizowania kursu SEP dla studentów Politechniki Opolskiej w celu zdobycia przez nich odpowiednich uprawnień,
- przeprowadzenia kursu z zakresu zastosowania analizy technicznej do przewidywania rynków finansowych,
- zapoznania się z badaniami pomiarowymi prowadzonymi w Katedrze Automatyki i Diagnostyki WEiA. W szczególności dotyczyło to pomiarów wykonywanych przez mgr. inż. **K. Tomczewskiego** dotyczących silnika reluktancyjnego oraz pomiarów wykonywanych przez mgr. inż. **D. Koterasa** w zakresie transformatorów.

Obecnie przygotowywana jest strona internetowa, która ilustruje działalność Koła.

W roku akademickim 2001/2002 zamierzamy zorganizować wycieczkę do Niemiec do zakładów AMD Saxony w Dreźnie. Wyjazd ten będzie połączony ze szkoleniem na temat najnowocześniejszego na świecie hardware'u. Firma ta (obok Intela) plasuje się w czołówce producentów procesorów wysokiej integracji i dużej szybkości działania (częstotliwość powyżej 1 GHz).

Wybrano także władze na przyszłą kadencję. Przewodniczącym pozostał **A. Waindok**, a zastępcą **J. Zimon**. Opiekunem Koła jest nadal prof. **B. Tomczuk**.

Wszystkich zainteresowanych wykorzystaniem komputerów i oprogramowania, w szczególności do projektowania w elektrotechnice, zapraszamy do współpracy.

przewodniczący Koła **A. Waindok**

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

W dniach 17–22 czerwca br. odbywał się w Londynie XVII Światowy Kongres Neurologii (XVII World Congress of Neurology) w którym uczestniczył prof. **Józef Opara**, z Katedry Fizjoterapii WW-FiF. Kongresy światowe odbywają się co cztery lata, ostatni na terenie Europy odbył się w roku 1985 w Hamburgu.

Obrady toczyły się w nowoczesnym Centrum Kongresowym Earls Court Center. W kongresie wzięło udział ponad 6 300 uczestników z całego świata. Obrady odbywały się równolegle w ośmiu salach. Podczas kongresu przedstawiono łącznie ponad 500 doniesień ustnych i około 1 600 posterów. Przedstawiono szereg nowych i ciekawych doniesień. Odbyły się dziesiątki sympozjów satelitarnych i szereg kursów edukacyjnych. Prof. Opara uczestniczył głównie w sesjach dotyczących rehabilitacji neurologicznej, sam przedstawił plakat zatytułowany: *Is there any place for a new stroke scale for hemiplegic stroke patients?*

Udział w kongresie był bardzo kosztowny – zauważa prof. Opara – wpisowe wynosiło 430 GBP, zaś hotele w Londynie są drogie – cena jednej doby w hotelu trzygwiazdkowym kształtuje się na poziomie 160 GBP. Koszty te wynagrodziły towarzyszące konferencji imprezy, m.in. wycieczka do Oxfordu, czy zwiedzanie Opactwa Westminster (gdzie znajduje się m.in. grób Willisa – autora pierwszego opisu tzw. koła tęczowego na podstawie mózgu). Gala Evening z efektami laserowymi odbyła się na trawnikach Honourable Artillery Company (HAC) na Moorgate – Kompanii Honorowej Artylerii. Pobyt w Londynie był okazją do szeregu spotkań z wieloma specjalistami, z którymi współpracuje profesor w Europejskim Panelu Neurorehabilitacji. Nowym Prezesem Światowej Federacji Neurologicznej (World Federation of Neurology) został prof. J. Kimura z Japonii, znany z prac nad elektroneurografią w chorobach mięśni.

Zdecydowano, że następny, XVIII Kongres WCN odbędzie się w roku 2005 w Sydney.

6th Annual Congress of the European College of Sport Science

Co roku w lipcu pod egidą Europejskiego Stowarzyszenia Nauki o Sporcie odbywają się kolejne kongresy obejmujące swym zasięgiem nie tylko zainteresowane ośrodki naukowe z Europy, ale również przedstawiciele innych kontynentów. W poprzednich latach kongres gościł m.in. w fińskim Jyväskylä, Rzymie i Manchesterze. W tym roku (24–28 lipca) gospodarzem, a zarazem współorganizatorem była słynna kolońska Deutsche Sportschule. Wzięło w nim

udział 1500 uczestników z 65 krajów. O randze imprezy świadczył fakt, iż patronat nad nim objęło Niemieckie Ministerstwo Szkolnictwa i Edukacji oraz Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Nie zabrakło sponsorów z różnych branż przemysłu i biznesu takich jak: Reebok, Lufthansa, Mars, Audi czy Polar. Program naukowy sesji plenarnych, seminariów tematycznych i sesji plakatowych obejmował następujące dziedziny:

- Zapobieganie dopingowi w sporcie
- Polityka europejska a rozwój sportu
- Zastosowanie technologii komputerowych w sporcie
- Sport, mass media i komunikacja
- Programowanie procesu treningowego
- Fizjologiczne aspekty aktywności fizycznej
- Metody treningowe w sporcie wyczynowym
- Zastosowanie genetyki i biologii molekularnej w sporcie
- Traumatologia i zapobieganie kontuzjom
- Kontrola i diagnostyka w sporcie wyczynowym
- Medycyna sportowa
- Związki sportu z ekologią
- Motywacyjne i emocjonalne aspekty sportu
- Biomechanika i fizjoterapia
- Socjologia sportu

Politechnikę Opolską reprezentowali na kongresie dr **Karina Słonka** z Katedry Fizjoterapii oraz dr **Zbigniew Borysiuk** z Zakładu Wychowania Fizycznego i Sportu. K. Słonka wzięła udział w dwóch sesjach plakatowych przedstawiając zagadnienia pt. *Exercises on Mechanical Saddle and Balance in Children with Cerebral Palsy* oraz *Postural Stability in Children with Different Types Cerebral Palsy*. Natomiast Z. Borysiuk w wystąpieniu ustnym zaprezentował problem *Psychomotor and Personality – Related Aspects of Sexual Dimorphism- an Example of the Polish National Fencing Team*.

Ogółem według indeksu autorów odnotowano 1328 doniesień naukowych, z czego ok. 450 miało charakter referatów połączonych z dyskusją, natomiast pozostałe przedstawiane były w formie prezentacji posterowych, które odbywały się codziennie w sesjach porannych i popołudniowych. Jako ciekawostkę można podać, iż książka (book of abstracts) zawierająca wszystkie wystąpienia kongresowe ważyła ok. 3 kg. Na szczęście przewidujący gospodarze wydali ją także w wersji elektronicznej na płytce CD.

Obrotom kongresowym towarzyszyło znamienne motto: **PER-SPECTIVES AND PROFILES**.

Nieprzypadkowo więc wiele wystąpień miało charakter wykraczający poza dotychczasowe pojmowanie zagadnień związanych z naukami o sporcie. Dotyczy to szczególnie prezentacji z dziedziny genetyki, dynamicznie się rozwijającego obszaru sieci neuronalnych i biologii molekularnej. W tej ostatniej dziedzinie pokazano m.in.

zdjęcia w technice filmowej w kolorze emitowane przez komputer. Przedstawiły one całość procesów metabolicznych zachodzących w pojedynczej komórce, łącznie z cyklem Krebsa i pełną ilustracją procesów energetycznych w trakcie wysiłku fizycznego.

Warto dodać, iż wysokiemu poziomowi naukowemu towarzyszyła bardzo dobra organizacja całego kongresu. Duży w tym udział mieli studenci Deutsche Sportschule, którzy jako wolontariusze (różne nacje, w tym Polacy z Wrocławia i Gdańska) pełnili funkcje recepcjonistów, informatorów, kelnerów, kierowców, specjalistów od sprzętu komputerowego etc. Wywiązywali się ze swoich zadań znakomicie, imponując poza życzliwością, znajomością języków obcych. Ponieważ impreza odbywała się na terenie uczelni, odpowiednika naszych AWF-ów, to okoliczność ta skłaniała do porównań i refleksji. Zwraca uwagę położenie uczelni w kompleksie zielonych terenów na zachodnich krańcach Kolonii. Drugie spostrzeżenie wiąże się z obiektami (akademiki, hale, pływalnie, sale wykładowe, biblioteka etc.) całego kampusu, które na pierwszy rzut oka nie prezentowały się zbyt okazale. Po bliższym poznaniu okazały się jednak niezwykle funkcjonalne i bardzo dobrze wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia towarzyszące. Część obiektów różniła się zasadniczo kształtem architektonicznym od pozostałych, co świadczy, że były sukcesywnie budowane czy też modernizowane na przestrzeni wielu lat funkcjonowania uczelni. Jak mogliśmy się zorientować, wszystkie sale wykładowe i seminaryjne posiadały kompletny sprzęt audiowizualny, przede wszystkim komputery wraz z wideoprojektarami. Niektóre z nich miały połączenie do internetu z możliwością prowadzenia wykładów w formie wideokonferencji.

Uczestnicy kongresu mogli skorzystać z bogatego programu towarzyszącego obradom. Nie wszyscy mieli świadomość tego, iż Kolonia to ośrodek nauki (ponad 100 tys. studentów) i handlu o niezwykłych korzeniach kulturowych z tradycjami ponad dwóch tysięcy lat. Z ogromem dziedzictwa tego miasta zapoznaliśmy się zwiedzając muzeum romańskie z licznymi skarbami i eksponatami zebranyymi w okolicach metropolii na przestrzeni wielu stuleci. Rzecz jasna w trakcie pobytu nie można było pominąć pamiątkowych fotografii ze słynną katedrą kolońską w tle oraz na zakończenie wizyty w największym w Niemczech muzeum sportu położonym bezpośrednio nad Renem.

Z. Borysiuk

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

■ W dniach 11–12 czerwca br. na zamku w Otmuchowie odbyła się konferencja naukowa nt.: *Rozwój regionalny w perspektywie integracji europejskiej* (aspekty ekonomiczne, społeczne i ekologiczne). Organizacją konferencji była współudziałem: Wydziału Zarządzania

i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej oraz Wyższej Szkoły Ekonomii i Administracji w Bytomiu.

W poniedziałek, 11 czerwca, nastąpiło podpisanie umów o wzajemnej współpracy pomiędzy WZiIP PO a Wydziałem Ekonomicznym Uniwersytetu Opolskiego oraz WZiIP a Wyższą Szkołą Zarządzania i Administracji w Opolu. Politechnikę Opolską reprezentowali: prorektor ds. nauki – prof. dr hab. inż. **J. Skubis**, prorektor ds. organizacyjnych dr **Z. Kasperski**, dziekan WZiIP – dr **A. Zagórowska** oraz prodziekan ds. organizacyjnych WZiIP – dr **K. Malik**. W imieniu Uniwersytetu Opolskiego umowę podpisały: dziekan WE – prof. dr hab. **U. Łangowska-Szczęśniak** oraz prodziekan ds. studenckich – prof. dr hab. **K. Hanusik**. W imieniu Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji umowę parafoowali: rektor – dr **M. Duczmal** oraz dyrektor – mgr **J. Kaczmarek**. Odnowiono również umo-

wę o współpracy z Wyższą Szkołą Ekonomii i Administracji w Bytomiu, reprezentowaną przez prorektora – prof. dr hab. **M. Miszewskiego**.

Konferencja wzbudziła duże zainteresowanie. Do udziału w niej zgłosiło się ponad 100 uczestników. Obrady, obejmujące wygłoszenie referatów oraz dyskusje panelowe, zostały podzielone na trzy sesje. W poniedziałek obradami kierowali: prodziekan ds. studenckich WZiIP – prof. dr hab. **L. Habuda** oraz prorektor PO – prof. dr hab. inż. **J. Skubis**. We wtorek kolejnej sesji przewodniczył prorektor WSEiA w Bytomiu – prof. dr hab. **M. Miszewski**. Łącznie wygłoszono osiemnaście referatów. Uczestnicy, podobnie jak przed rokiem, podkreślali bardzo dobrą organizację, a także atmosferę panującą w czasie trwania konferencji. Zamek w Otmuchowie, który stał się tradycyjnym miejscem obrad, oczekuje już kolejnej przyszłorocznej konferencji, w ramach której przewidywane są trzy dni obrad.

■ Studenci II roku kierunku *zarządzanie i marketing* zajęli I miejsce w Lidze uczelnianej piłki siatkowej mężczyzn w roku akademickim 2000/2001. Dziekani WZiIP, na łamach *Wiadomości Uczelnianych*, składają serdeczne podziękowania i gratulacje panom: **J. Michalakowi**, **A. Mirkowi**, **M. Kwietniowi**, **P. Morzyduszy**, **P. Żabnickiemu**, **M. Mrozkowi**, **K. Piotrukowi**, **Z. Prokopowiczowi**.

■ W dniach 23–29 czerwca br. pracownicy WZiIP dr **K. Malik** oraz dr **R. Niedzielski** gościli na Uniwersytecie Saint Denis w Paryżu z cyklem wykładów dla studentów tego uniwersytetu. Wykłady dra Malika, wygłoszone po angielsku (Environmental Economics and Accounting) poświęcone były ekonomii środowiska i zasobów naturalnych oraz zarządzania ekologicznego na poziomie regionalnym i ponadregionalnym. Przedstawiono modele optymalizacji zasobów, koncepcje podatkową wg Artura Pigou tzw. podwójnej dywidendy wskutek zmniejszenia ciężaru opodatkowania zasobów pracy a zwiększenia eksploatacji zasobów i walorów środowiska przyrodniczego w procesach gospodarowania. Wykłady dr Niedzielskiego, wygłoszone po francusku (Capital Gestion), dotyczyły zarządzania kapitałem. Cykl wykładów jest początkiem współpracy, pomiędzy Uniwersytetem Saint Denis a WZiIP Politechniki Opolskiej z uwagi na duże podobieństwo w programach studiów.

■ **Wojciech Skubis**, student V roku kierunku *zarządzanie i marketing*, został pracownikiem Arthur Andersen, firmy cieszącej się opinią jednej z najlepszych firm konsultingowych na świecie. Serdecznie gratulujemy!!!

Mirosława Szewczyk, Rafał Matwiejczuk

Studium Języków Obcych

II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Dydaktyczna „Języki otwierają drzwi”

W dniach 24–26 maja 2001 roku w Będlewie koło Poznania odbyła się II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Dydaktyczna organizowana przez Studium Języków Obcych Politechniki Poznańskiej. W konferencji wzięli udział nauczyciele Studium Języków Obcych Politechniki Opolskiej, st. wykł. mgr **Krystyna Potoniec**, st. wykł. mgr **Kinga Pietrzykowska-Mróż**, st. wykł. mgr **Mieczysław Szumny** i wykł. mgr **Ewa Bednarz**. Uroczystego otwarcia dokonał JM Rektor Politechniki Poznańskiej prof. dr hab. **Jerzy Dembczyński**. W konferencji uczestniczyli nauczyciele języków obcych szkół wyższych w Polsce, Wielkiej Brytanii, Finlandii oraz Słowacji. Łącznie wygłoszono 30 referatów, których tematyka dotyczyła różnych zagadnień i problemów związanych z nauczaniem języków obcych. Kilka wygłoszo-

Ciąg dalszy na stronie 26

IX Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich w Krakowie

Po raz dziewiąty, tradycyjnie we wrześniu, redaktorzy gazet akademickich obradowali na swoim dorocznym spotkaniu. Tym razem rolę gospodarza wzięły na siebie redakcje *Biuletynu Informacyjnego Pracowników AGH* oraz *Naszej Politechniki* z Politechniki Krakowskiej podejmując przedstawicieli 31 redakcji reprezentujących pisma ukazujące się w uczelniach państwowych i prywatnych, w uniwersytetach, politechnikach, akademiach medycznych, akademiach rolniczych i akademiach wychowania fizycznego. Nie zabrakło także dr. **Tadeusza Zaleskiego**, inicjatora spotkań redakcyjnych, od kilku lat reprezentującego w nich Komitet Badań Naukowych. Jak co roku na spotkaniu obecne były *Wiadomości Uczelniane*, od lat jedyny przedstawiciel opolskiego środowiska akademickiego.

Już samo miejsce obrad – Kraków, z góry przesądzało o dobrych wrażeniach, jednak gospodarze zadbałi także o część merytoryczną, na zwiedzanie królewskiego miasta poświęcając zaledwie jedno popołudnie.

Program pobytu podzielony został między obydwie uczelnie, dając uczestnikom możliwość obejrzenia głównych obiektów, zapoznania się, przynajmniej w skrócie, z najważniejszymi danymi oraz dyskusji z udziałem władz rektorskich. Na Politechnice Krakowskiej z dumą prezentowano nowoczesne centrum sportu i rekreacji, a prawdziwym clou był wykład prof. **Wiktora Zina** pt. *Kraków znany i nieznan*. Któż nie oglądał cyklu emitowanego niegdyś w naszej telewizji pt. *Piórkami i węglem*, w którym profesor kilkoma pociągnięciami węgla wy-

czarować potrafił wspaniałe obrazy, kraszając to nadto niezwykle ciekawą opowieścią. Tak było i tym razem. Zachwyceni słuchacze nagrodzili profesora gromkimi brawami. Gospodarze przygotowali jeszcze dwa ciekawe wystąpienia; dr **E. Nowińska** z Zakładu Prawa i Środków Masowego Komunikowania UJ przedstawiła wykład pt. *Prawo prasowe a Internet*, a **W. Chorązki** z Ośrodka Badań Prasoznawczych UJ mówił o prasie lokalnej, branżowej i niskonakładowej. Redaktorzy byli także w siedzibie Baletu Form Nowoczesnych AGH, gdzie obejrzeć mogli specjalnie na tę okazję przygotowany występ.

Wrażenie zrobił na uczestnikach także piękny gmach Akademii Górniczo-Hutniczej, a rektor prof. **Ryszard Tadeusiewicz** dokonał ciekawej prezentacji uczelni.

Rektor wygłosił ponadto bardzo interesujący wykład nt. *Prasa papierowa versus publikacje w Internecie – konkurencja czy obustronnie wzmacniająca synergia?*

Jak co roku uczestnikom spotkania towarzyszyła żywa dyskusja dotycząca środowiska gazet akademickich, z której wysnuło kilka ciekawych wniosków. Wciąż do grona dołączają nowe redakcje i często są to gazety wydawane na uczelniach niepaństwowych, niektóre tytuły kończą swój żywot. Kilka redakcji gazet, o których wiadomo, że się ukazują nie uczestniczy w spotkaniach. Przy okazji bliżej przyjrzano się metrykom gazet i tu z wielkim zadowoleniem donieść mogę, że *Wiadomości Uczelniane* zaliczają się do grona najdłuższych ukazujących się tytułów. Dziesięcioletnią działalność pochwalić może się tylko kilka tytułów!

Raz jeszcze wrócił temat dyskutowany w ubiegłym roku w Poznaniu, formalizować czy nie kontakty między redakcjami? Ani próba powołania stowarzyszenia, ani porozumienia nie znalazły jednak należytego poparcia wśród samych redaktorów, w efekcie zarzucono myśl o formalnym celu licząc na to, że przy życzliwym poparciu władz poszczególnych uczelni redakcje nadal raz w roku będą mogły się spotykać, aby omówić najpilniejsze swoje problemy.

Zwieńczeniem trzydniowych obrad był wieczór na Kanoniczej, na który przybyli również rektorzy – **Kazimierz Flaga** i **Ryszard Tadeusiewicz**, gdzie PK ma swoją piwnicę mieszczącą galerię, teatr i gdzie odbywa się szereg kulturalnych imprez. Niestety, mimo pierwotnej zapowiedzi nie dotarł na obrady minister nauki, Andrzej Wiszniewski, lecz to co w działalności KBN interesować może redaktorów akademickiej prasy przekazał dyrektor T. Zaleski.

Tradycyjnie ostatnim punktem obrad był wybór gospodarza przyszłorocznej konferencji. Tym razem o organizację dziesiątego już spotkania ubiegały się dwa ośrodki – redakcja gazety wydawanej przez Uniwersytet Szczeciński oraz pisma Wyższej Szkoły im. Pawła Włodkowica w Płocku. Wybór padł na gazetę z Płocka, tym samym przedstawiciele gazet akademickich po raz pierwszy będą gośćmi uczelni prywatnej.

Kończąc relację z IX Spotkania w Krakowie pozostało już złożyć podziękowania organizatorom, a szczególnie **Elżbiecie Barowej** z *Naszej Politechniki* oraz **Zbyszkowi Sulimie** i **Ani Kryś-Dy** z *BIP AGH*.

Krystyna Duda

Marian Ciepaj

Czynniki kształtujące stosunki międzynarodowe (cz. I)

Jest rzeczą zadziwiającą, że zawsze, w każdym okresie historycznym istnieją ludzie, którzy – mimo iż żywot ludzki jest tak krótki – gotowi są cierpieć bardziej niż inni, umrzeć wcześniej niż inni za sprawę godności i wolności człowieka.

Howard Fast, „Dumni i wolni”

Dwie armie, które się biją, to jedna wielka armia popelniająca samobójstwo (...) Wojny nie będzie, gdy zostanie zwyciężony duch wojny (...) Człowiek winien dążyć do tego, aby wieść spokojne życie i być szczęśliwym; to nie tylko jego prawo, lecz i obowiązek, a nawet szlachetny cel, bo wszakże życie społeczne istnieje po to, aby ułatwić każdemu jego własne życie.

Henri Barbusse, „Ogień”

Z głębi dziejów cesarstwa dochodził szczełk toporów i świst oszczepów, i krzyki umierających wieczorem po bitwie (...) Wódka z żyta płynęła strumieniami i radosna tęsknota opanowała wojowników i magów, którzy ogromnie lubili uroczystości, piękne kobierce, muzykę świątyni i obozów, ciała kobiet i żołnierskie koleżeństwo dokola nocnych ognisk.

Jean D'Ormesson, „Chwała Cesarstwa”

W kontekście nasilających się procesów integracyjnych i globalizacyjnych szczególnej wagi nabiera pytanie dotyczące podstawowych wyznaczników współczesnych stosunków międzynarodowych. Punktem wyjścia w rozważaniach nad współczesnymi stosunkami międzynarodowymi i wpływem różnorodnych czynników na ich przebieg, zakres i intensywność jest pojęcie społeczności międzynarodowej. Jest ono, mianowicie, używane w dwóch znaczeniach. W znaczeniu węższym, społeczność narodowa to ogół suwerennych państw pozostających ze sobą w różnorodnych związkach uregulowanych przez prawo międzynarodowe, natomiast w znaczeniu szerszym, społeczność międzynarodowa obejmuje wszystkich uczestników stosunków międzynarodowych, którym przysługują prawa i obowiązki określone przez prawo międzynarodowe. W tym więc znaczeniu w skład społeczności międzynarodowej wchodzi podmioty nie mające atrybutu suwerenności państwowej (np. narody, organizacje międzynarodowe, ruchy międzynarodowe, przedsiębiorstwa międzynarodowe).

Istnienie różnorodnych relacji i wzajemnych oddziaływań między uczestnikami społeczności międzynarodowej, czyli istnienie stosunków międzynarodowych możemy już stwierdzić w bardzo odległej przeszłości. Były one niekiedy silnie rozwinięte, miały charakter polityczny i handlowy; zawierano umowy międzypaństwowe, regulowano zagadnienia wojny i pokoju.

W związku z tym ukształtowała się dziedzina prawa publicznego zwana prawem międzynarodowym, przez które rozumie się zespół norm regulujących stosunki wzajemne między państwami oraz organizacjami międzynarodowymi i innymi uczestnikami stosunków międzynarodowych.

Do najstarszych dokumentów prawa międzynarodowego należą pochodzące z Bliskiego Wschodu stele kamienne zawierające tekst traktatu między dwoma miastami Mezopotamii (z końca czwartego tysiąclecia p.n.e.), oraz tabliczki gliniane (z drugiego tysiąclecia p.n.e.) zawierające tekst traktatu między królem Hetytów Hattuszilem IV a słynnym faraonem egipskim Ramzesem II. Traktat miał charakter wojskowy. Wiele traktatów było zawieranych między państwami-miastami (polis) starożytnej Grecji oraz – w pierwszym tysiącleciu p.n.e. – między krajami położonymi na terytorium dzisiejszych Chin. Traktaty między państwami greckimi z reguły dotyczyły konfliktów zbrojnych (np. zakaz napaści na drugą stronę, obowiązek udzielenia pomocy na wypadek wojny, zawieszenie broni);

wiele z nich było zawieranych „na wieczne czasy”. Przewidywały one stosowanie tzw. represaliów, czyli środków mających wymusić respektowanie prawa. Również wtedy ukształtowała się instytucja azylu, opieki konsularnej, nadania obywatelstwa i inne.

W starożytnym Rzymie ukształtowały się podstawowe pojęcia prawne, i to tak z zakresu stosunków prywatnych jak i publicznych. W sferze polityki zewnętrznej na podkreślenie zasługuje fakt, że Imperium Rzymskie za swą misję dziejową uważało zdobycie panowania nad światem i ustanowienie tzw. Pax Romana, pokoju rzymskiego, czyli pokoju osiągniętego w drodze wojny zaborczej i utrzymania go za pomocą siły. Podczas gdy dla prawników starożytnych Chin nie mogła być sprawiedliwą wojna zaborcza, to dla prawników rzymskich sprawiedliwą była nie tylko wojna obronna, ale także wojna zaborcza, jeżeli tylko wypowiedziana została według obowiązującej procedury sakralno-prawnej; procedury tej nie stosowano w razie napaści na państwo rzymskie. Oprócz prawa obywateli (ius civile) wykształciło się w Rzymie prawo narodów (ius gentium), które odpowiadało potrzebom obrotu prawnego z udziałem osób nie będących obywatelami rzymskimi, a także z udziałem innych państw.

W swoim historiozoficznym dziele pt. „Historia świata” angielski pisarz Herbert George Wells pisał o tych czasach następująco: „Przez cały I i II wiek po Chrystusie dążenie do ascezy było powszechne, wszyscy szukali „wybawienia” od nieszczęść tych czasów. Dawne poczucie ustalonego porządku, dawne zaufanie do kapłana i świątyni, do prawa i zwyczaju – znikło.

W tym świecie niewolnictwa, okrucieństwa, marnotrawstwa, zbytku i gorączkowego zaspokajania swych żądz, zrodziła się owa epidemia niezadowolenia z siebie i niepokoju wewnętrznego, to dręczące poszukiwanie spokoju, choćby za cenę wyrzeczenia się i dobrowolnych cierpień. To sprawiało, że Serapeum napełniało się płaczącymi pokutnikami i to prowadziło nawróceńców w krwawy mrok groty mitraistycznej”.

Na tym społeczno-kulturowym tle, wraz z upadkiem Cesarstwa Rzymskiego rozpoczął się w Europie wielowiekowy okres rozdrobnienia feudalnego i nieustannych konfliktów między możnowładcami. Nie sprzyjało to rozwojowi stosunków między ówczesnymi ludami ani kształtowaniu się prawa w tym zakresie. Wraz jednak z krystalizowaniem się i konsolidacją w okresie średniowiecza państw-monarchii stanowych ukształtował się międzynarodowy model polityczno-ekonomiczny obejmujący państwa o tej samej religii i kulturze, zwany „rodzina narodów chrześcijańskich”. W jej skład wchodziła także Polska. W stosunkach międzynarodowych upowszechniana była kanoniczna doktryna „dwóch mieczy”, według której papież otrzymawszy dwa miecze symbolizujące dwie władze – władzę duchowną i władzę świecką – jeden z nich przekazał cesarzowi, podporządkowując w ten sposób władzę świecką władzy papieskiej. Oznaczało to w praktyce przyznanie papieżowi prawa zwolnienia poddanych od wierności wobec monarchii, a także zwolnienia od przysięgi (będącej aktem religijnym), którą opatrzone były traktaty zawierane między suwerennymi państwami, co w konsekwencji prowadziło do pozbawienia traktatu mocy obowiązującej. Władcy cesarskiej bronił m.in. największy poeta średniowiecza wymieniona doktryna była źródłem nieustannych sporów między papieżem a cesarstwem.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że począwszy od IX w. papież i synody kościelne ogłaszały tzw. pokój boży (treuga Dei), który polegał na zakazie prowadzenia wojny w pewnych okresach (np. w adwencie) lub zakazie obejmowania działaniami wojennymi pewnych kategorii osób (np. duchowni, chłopci). Zakazy opatrzone były groźbą kłatwy. Podobne akty ogłaszane były przez władzę świecką.

W średniowiecznej „rodzinnie narodów chrześcijańskich” ujawniły się silne tendencje do humanitaryzacji wojny; nie dotyczyło to jednak wojen przeciwko „niewiernym”. Oto w dokumentach II Soboru Laterańskiego (1139 r.) czytamy: „zakazuje się pod groźbą kłatwy używania przeciwko chrześcijanom i katolikom sztuki śmiercionośnej i znieprawdzonej przez Boga w postaci urządzeń strzelających i łuków”. Natomiast z koncepcji rycerza chrześcijańskiego wynikał zakaz zabijania

jeńców lub czynienia ich niewolnikami, można było jednak ich wykupić lub osadzić na ziemi jako chłopów pańszczyźnianych.

Średniowieczne sobory i synody (np. sobór w Konstancji, 1414–1418) z udziałem władców świeckich lub posłów ich reprezentujących słusznie uważane są za prototyp współczesnych kongresów i konferencji międzynarodowych oraz instytucji stałego przedstawicielstwa dyplomatycznego.

Szczególnie intensywny rozwój stosunków międzynarodowych nastąpił w okresie przejścia od średniowiecza do czasów nowożytnych. Było to bezpośrednią konsekwencją dokonywanych wtedy odkryć geograficznych, ekspansji kolonialnej i rywalizacji w tym zakresie między mocarstwami europejskimi, początkowo Hiszpanią i Portugalią, a następnie Holandią, Anglią i Francją. Współzawodnictwo między Hiszpanią a Portugalią skłoniło nawet papieża Aleksandra VI (Hiszpan) w drodze bulli *Inter Caetera* z 1493 r. do podziału obszarów kolonialnych już odkrytych i tych, które będą odkryte między oba te państwa. Handel z obszarami zamorskimi zdecydowanie przyczynił się do ożywienia gospodarczego krajów europejskich.

W czasach nowożytnych – ogólnie rzecz ujmując – stosunki międzynarodowe uległy ogromnej intensyfikacji. Wymieńmy najważniejsze tylko zjawiska. W stosunkach między państwami upowszechniła się zasada równości prawnej, w tym zasada wolności mórz, nie oznaczająca nic innego, jak równe prawo państw do korzystania z mórz w celach żeglugi i rybołówstwa. Wobec zasady równości prawnej komplementarny charakter miała zasada równowagi politycznej, która przez wiele stuleci wytyczała politykę zagraniczną mocarstw europejskich. Mianowicie w sytuacji, gdy jedno z mocarstw europejskich dzięki swej potędze i ekspansji mogłoby uzyskać – nie dającą się pogodzić z zasadą równości – przewagę nad pozostałymi państwami, to państwa te (nazywane już w XVIII w. „koncertem europejskim”) zawierały przemyślane skierowane przeciwko najsilniejszemu. W ten sposób uniemożliwiono królowi Ludwikowi XIV uzyskanie przez Francję hegemonii na kontynencie europejskim, a Napoleona – wydawało się niezwyciężonego wodza – doprowadzono do klęski. W oparciu o tę zasadę dokonano – w drodze międzynarodowych traktatów – podziału sfery wpływów na obszarach Azji i Afryki. Dodajmy, że zasada równowagi politycznej wyznaczała w ostatnich stuleciach główne kierunki polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii; w konsekwencji więc Wielka Brytania podejmowała wszelkie działania (w tym także militarne) w celu uniemożliwienia jakemukolwiek państwu uzyskania hegemonii na kontynencie europejskim opierając się na dywizie króla Henryka VIII: *cui adhaereo – praeest – do kogo się przyłączę, ten zwycięży*). Wspomnieć jeszcze należy, że w rezultacie długotrwałych wojen religijnych XVI w. ukształtowała się – potwierdzona następnie w traktacie augsburskim z 1555 r. – zasada *cuius regio eius religio* (czyje panowanie, tego religia; religia panującego obowiązuje poddanych).

Podkreśliśmy w tym miejscu, że dokonane w drugiej połowie XVIII w. przez Rosję, Prusy i Austrię rozbiory Polski były rażącym pogwałceniem podstawowych zasad europejskiego ładu prawnopolitycznego i suwerennych praw jednego z członków „rodziny narodów chrześcijańskich”. Miało to fatalne konsekwencje dla cywilizacyjnego i gospodarczego rozwoju ziem polskich, dla kształtowania się nowoczesnego narodu polskiego i demokratyczno-liberalnych instytucji państwowych.

Ogromny wpływ na kształtowanie się stosunków międzynarodowych wywarła Rewolucja Francuska z 1789 r. Przede wszystkim przyczyniła się do upadku feudalnych struktur politycznych i załamania społeczeństwa stanowego, stwarzając równocześnie podstawy nowego ładu politycznego i społeczno-ekonomicznego, w którym w miejsce suwerenności monarchy weszła zasada zwierzchnictwa (suwerenności) narodu, a wolność i prawne zrównanie wszystkich obywateli weszły do podstawowego kanonu wartości politycznych bez których nie mógł istnieć żaden demokratyczno-liberalny ustrój państwowy. Rewolucja wysunęła wiele haseł dotyczących stosunków międzynarodowych, w tym przede wszystkim zasadę nienaruszalności terytorium i zasadę nieingerencji w sprawy wewnętrzne drugiego państwa. W konstytucjach (z 1791 r., 1793 r.) czasów rewolucji czytamy: *naród francuski „nie wtrąca się do rządów innych narodów i nie pozwoli, aby inne*

narody wtrącały się do jego rządów”, lub: *naród francuski wyrzeka się „wszczynania jakichkolwiek wojen w celu dokonania podbojów i użycia siły przeciwko wolności innego narodu”*.

Wydarzeniem, które na kilkadziesiąt lat ustaliło nowy porządek w Europie był Kongres Wiedeński (1815 r.). W tzw. sprawie polskiej kongres (uczestniczyły w nim Anglia, Austria, Prusy, Rosja, a więc państwa które pokonały Napoleona) usankcjonował rozbiory (był to „czwarty rozbiór Polski”), natomiast w innych sprawach kongres: 1) uznał trwałą neutralność Szwajcarii, 2) ustalił rangi dyplomatyczne, 3) potępił handel Murzynami z Afryki („należy położyć kres tej pladze, która od dawna pustoszy Afrykę, hańbi Europę i obraża ludzkość”).

Nowy okres w rozwoju stosunków międzynarodowych otwiera się wraz z wybuchem I wojny światowej w 1914 r. i rewolucji w Rosji w 1917 r. W dokumentach ogłoszonych w czasie jeszcze trwającej wojny (np. ośrodku prezydenta USA W. Wilsona z 22 I 1918 r.) lub po jej zakończeniu (np. Traktat Wersalski z 28 VI 1919 r. i inne traktaty pokojowe zawierane do 1923) określono nowe zasady obowiązujące w stosunkach międzynarodowych. Były to m.in. zasady jawności umów międzynarodowych, wolności żeglugi na morzach, sprawiedliwego regulowania spraw terytorialnych (w tym spraw dotyczących kolonii), redukcji zbrojeń. W okresie międzywojennym największy ciężar gatunkowy miały stosunki między państwami liberalno-demokratycznymi a komunistyczną Rosją, oraz między państwami zwycięskimi a państwami pokonanymi w I wojnie światowej.

Okres drugiej wojny światowej był, z prawnomiędzynarodowego punktu widzenia, także okresem, w którym podejmowano działania zmierzające do ustanowienia trwałego pokoju między państwami, pokoju który „stworzy gwarancję, że wszyscy ludzie we wszystkich krajach będą mogli pędzić swoje życie wolni od strachu i niedostatku” – jak czytamy w Karcie Atlantyckiej z 1941 r. Dnia 26 czerwca 1945 r. podpisano w San Francisco Kartę Narodów Zjednoczonych, która powołała do życia Organizację Narodów Zjednoczonych. Karta stoi na gruncie suwerennej równości wszystkich państw, zakłada poszanowanie terytorialnej integralności państw i nieingerencji w sprawy innego państwa, zakazuje używania siły przeciwko całości terytorialnej lub niezawisłości politycznej jakiegokolwiek państwa bądź w jakikolwiek inny sposób niezgodny z celami ONZ. A podstawowym celem ONZ jest utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (art. 1 Karty Narodów Zjednoczonych).

Ponadto Karta NZ wsparła dążenia emancypacyjne narodów kolonialnych. I oto w 1960 r. Zgromadzenie Ogólne NZ uchwaliło deklarację o przyznaniu niepodległości krajom i ludom kolonialnym, która uznając prawo wszystkich narodów do samostanowienia zobowiązała państwa kolonialne do położenia kresu kolonializmowi we wszystkich jego formach i przejawach. Efektem zaistniałych po II wojnie światowej było ukształtowanie się nowego składu społeczności międzynarodowej: państwa kapitalistyczne, państwa socjalistyczne oraz tzw. kraje rozwijające się („Trzeci Świat”). Do czasu upadku systemu komunistycznego świat przeżył okres tzw. zimnej wojny, który stopniowo ewoluował w modus *vivendi*, zwany pokojowym współistnieniem państw o odmiennych ustrojach społeczno-politycznych.

W latach 90. XX w. obserwujemy wzrost współzależności międzynarodowej we wszystkich dziedzinach, w tym przede wszystkim w dziedzinie gospodarczej i militarnej. Samo pojęcie suwerenności nabiera nowych treści. Coraz więcej spraw objętych do te pory wyłączną kompetencją państwa staje się przedmiotem wiążącej państwa regulacji międzynarodowej. I tak np. państwa członkowskie Unii Europejskiej są bezpośrednio związane prawem ustanawianym przez właściwe organy Unii. Ta konstrukcja prawna nie narusza suwerenności państwa członkowskiego Unii, podobnie jak suwerenności Polski nie narusza zasada wyrażona w art. 90 Konstytucji RP, w myśl której Rzeczpospolita Polska może na podstawie umowy międzynarodowej przekazać organizację międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencje organów władzy państwowej w niektórych sprawach.

*Marian Ciepaj, prawnik, politolog,
prof. w Katedrze Prawa i Zarządzania Regionalnego WZiIP*

Ciąg dalszy ze strony 22

ných referatów dotyczyło aspektów nauczania języka specjalistycznego na uczelniach technicznych, problemów doboru optymalnego zakresu materiału oraz technik nauczania. Mówiono również o roli nauczyciela języków obcych w szkole wyższej oraz jego udziale w procesie dydaktycznym, zwracając szczególną uwagę na konieczność podnoszenia kwalifikacji oraz doskonalenia zawodowego. Kolejnym zagadnieniem poruszonym podczas wygłaszanych referatów było zastosowanie Internetu w procesie nauczania języków obcych. Omawiano szerokie możliwości jakie on stwarza i przedstawiono kursy języka angielskiego w ramach programu Leonardo da Vinci realizowane za pośrednictwem Internetu. Na szczególną uwagę zasługuje wykład prof. **Waldemara Pfeiffera** (autora licznych publikacji z dziedziny glottodydaktyki oraz cykli podręczników do nauczania języka niemieckiego) nt. *Aktualne zagadnienia nauki języków obcych w Polsce. Programy. Materiały. Metody*. Podczas konferencji do grona prelegentów dołączył również st. wykł. mgr **Mieczysław Szumny**, wygłaszając referat *Chosen practical aspects of teaching Business English*. Oprócz cykli referatów miały miejsce prezentacje wydawnictw Hueber, Longman, Omnibus, Oxford University Press, Wągros oraz Macmillan, które przedstawiły szeroką gamę podręczników do nauczania języka angielskiego i niemieckiego.

■ W dniach 11 i 12 maja odbyła się II Ogólnopolska Olimpiada Języka Angielskiego Wyższych Uczelni Technicznych w Poznaniu na Politechnice Poznańskiej zorganizowana przez Studium Języków Obcych Politechniki. Laureaci to studenci Politechniki Wrocławskiej, Warszawskiej, Poznańskiej, Koszalińskiej i Świętokrzyskiej. Wśród laureatów ósme miejsce zajął student II roku studiów dziennych Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej pan **Radosław Walczak**. Gratulujemy sukcesu. Jego opiekunem była mgr **Miłoslawa Sokolowska** ze Studium Języków Obcych Politechniki Opolskiej.

■ 26 czerwca odbyła się w Sali Senatu Uniwersytetu Opolskiego obrona pracy doktorskiej mgr **Emilii Wojtczak**, st. wykładowcy języka niemieckiego w SJO. Temat pracy brzmi *Rzeczownik w językach rosyjskim i niemieckim w zakresie minimum leksykalnego. Semantyczne badanie kontrastywne*. Promotorem pracy był prof. dr hab. **Norbert Morciniec** z Uniwersytetu Wrocławskiego, a recenzentami profesorowie **Stanisław Predota** z Uniwersytetu Wrocławskiego i **Stanisław Kochman** z Uniwersytetu Opolskiego. W dniu 12.07.2001 r. Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego nadała mgr Emilii Wojtczak tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa. Gratulujemy!

Korneliusz Greguletz

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

1(97) wrzesień 2001

Spis treści

Wywiad z...	3
Z prac Senatu	5
Z kalendarza rektorów	7
Informacja o realizacji Programu Socrates – Erasmus na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki	8
Wademekum studenta Politechniki	9
Więści z wydziałów	22
IX Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich w Krakowie	23
Rozważania	24
Wyniki rekrutacji na studia	26

Wyniki rekrutacji na studia

Kierunek	Studia zaoczne				Studia dzienne			
	mgr uzup.		podstawowe		mgr uzup.		podstawowe	
	kand.	przyj.	kand.	przyj.*	kand.	przyj.	kand.	przyj.*
Automatyka i robotyka	—	—	—	—	—	—	128	125
Budownictwo	31	—	163	163	—	—	454	454
Elektronika i telekomunikacja	—	—	61	61	—	—	278	206
Elektrotechnika	—	—	61	61	—	—	236 (96)	236 (96)
Fizjoterapia	—	—	—	—	—	—	197	78
Informatyka	124	—	267	259	—	—	554+78	433 + 77
Inżynieria środowiska	3	—	80	80	—	—	327	327
Mechanika i budowa maszyn	10	—	90	90	—	—	199 (44)	199 (44)
Wychowanie fizyczne	13	—	414	398	—	—	359	156
Wychowanie techniczne	—	—	4	—	—	—	167 (68)	162 (68)
Zarządzanie i marketing	inż. – 90 lic. – 486 + 54**	54	173	173	lic. – 74**	74	539	475
Zarządzanie i inżynieria produkcji	—	—	—	—	—	—	393	205
Razem:	757 + 54	54	1313	1285	74	74	3909	3133

* Liczby przyjętych wynikające z dokumentacji podstawowej (bez informacji o stanie po wycofaniu dokumentów).

** Liczby przyjętych na mgr uzupełniające w lutym 2001.

Informacja o rekrutacji na mgr studia uzupełniające wg stanu na dzień 18.09.2001 – rekrutacja trwa do 24 września 2001.

Opracowała E.P. na podstawie informacji z poszczególnych wydziałów.

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

Miesięcznik informacyjny
Politechniki Opolskiej
Rok X, nr 1(97), wrzesień 2001 r.

Redaguje zespół:

Elżbieta Ciecocińska – grafik
Małgorzata Kalinowska – korekta
Współpracownicy wydziałowi:
Miroslawa Szewczyk (WZiIP),
Maria Mazur (WM),
Józefa Czabak (WB),
Jolanta Ukarma (WEiA).

Stale współpracują:

Elżbieta Czaja
Urszula Mazur
Janusz Fijak

Sławoj Dubiel, Wojciech Brzeszczak –
zdjęcia

Krystyna Duda – redaktor naczelny
Waldemar Szweda – skład i łamanie

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.

Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.
Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 455 60 41, w. 284, e-mail: oficyna@polo.po.opole.pl

Zamówienie: 76/2001. Nakład 2500 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.